

Gazeta învățămîntului

ORGAN AL MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII ȘI AL COMITETULUI CENTRAL AL SINDICATULUI MUNCITORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XI, Nr. 539

Vineri 13 noiembrie 1959

8 pagini 25 bani

Școala trebuie să contribuie la realizarea de economii

În urma măsurilor hotărîte de Plenara C.C. al P.M.R. din 13-14 Iulie 1959, masele de oameni ai muncii au răspuns cu entuziasm la chemarea partidului de a lupta pentru realizarea de cât mai multe economii prin folosirea mai judicioasă a mașinilor și materiei prime, printr-o mai bună organizare a muncii, prin descoperirea și valorificarea rezervelor interne și printr-o serie de măsuri menite să contribuie la lichidarea risipei. În întreaga țară se desfășoară acțiuni însușite pentru realizarea unor cât mai mari economii.

Școala, care este chemată să dea societății tineri bine pregătiți pentru muncă și viață, oameni care să știe să muncească și să trăiască în chip comunist, nu poate rămîne străină de asemenea preocupări.

Se știe că partidul și guvernul acordă o mare atenție dezvoltării școlii de toate gradele, pentru care alocă an de an importante mijloace materiale și bănești. Felul cum sînt folosite aceste mijloace de către organele locale, de către organele de învățămînt și conducerea școlilor prezintă o mare însemnătate. Mijloacele materiale și bănești alocate școlii de către stat trebuie să fie folosite cu maximum de eficacitate, realizîndu-se cu ajutorul lor construcții trainice, mobilier bun, material didactic, care să răspundă cât mai bine cerințelor școlii. Pentru aceasta este nevoie de exigență în minuirea mijloacelor materiale, de conștiințozitate în efectuarea diferitelor lucrări, de spirit de economie.

Pot fi citate numeroase exemple care dovedesc grija deosebită a oamenilor școlii pentru folosirea cu maximum de eficacitate a mijloacelor acordate. Spre exemplu, numeroase construcții școlare au fost realizate ieftin și în condiții bune pentru că cei ce le-au organizat au căutat să evite risipa, să descopere și să folosească numeroasele resurse locale, au mobilizat pe cetățeni în efectuarea unor lucrări și în procurarea unor materiale, realizînd însemnate economii. Și elevii au fost antrenaji în această acțiune, participînd direct la lucrările de construcții. Astfel, elevii Școlii medii nr. 12 și ai școlilor de 7 ani nr. 35 și nr. 36 din București au prestat 15.000 de ore de muncă voluntară pe șantierul școlii nr. 35, realizînd economii de 80.000 lei.

În bugetele școlilor sînt prevăzute anual mari fonduri pentru asigurarea unor nevoi curente. Dacă de cele mai multe ori prevederile bugetare sînt folosite cu maximum de eficacitate, mai există unele secții de învățămînt și unele conducători de școli care își irosesc fondurile, angajînd lucrări inutile sau de calitate proastă, neglijînd să controleze îndeplinirea contractelor și să sezeze defecțiunile. Alteleori alocațiile bugetare nu sînt consumate în mod planificat, cei în cauză găsindu-se la sfîrșitul anului cu fondurile neconsumate. Așa, de pildă, secția de învățămînt și cultură a regiunii Bacău n-a încheiat la timp contracte pentru aprovizionarea școlilor cu mobilier și material didactic, din care cauză sumele prevăzute în buget pe trimestrul III au rămas nefolosite în mare parte. Astfel, din 2.007.500 lei prevăzuți la art. 11 s-au cheltuit numai 846.055 lei, iar la art. 12, din 2.938.400 lei s-au cheltuit numai 918.945 lei. Uneori, grăbindu-se să cheltuiască aceste fonduri, secțiile de învățămînt și cultură nu le utilizează pentru cele mai necesare lucruri, cumpărînd la întîmplare ce găsesc, astfel încît fondurile sînt consumate fără a da randamentul necesar. Este necesar să se pună capăt acestor practici, să se acorde cea mai mare grijă gospodăririi fondurilor alocate de stat pentru nevoile școlilor.

Există numeroase posibilități pentru buna gospodărire a școlilor cu mijloace bănești reduse, pentru realizarea de economii. Astfel, cu ajutorul părinților și al cadrelor didactice pot fi evitate multe cheltuieli legate de reparații curente ale mobilierului și materialului didactic, de confecționarea de noi materiale didactice, de întreținere a curățeniei în școli etc.

Este de la sine înțeles că păstrarea în condiții bune a avutului școlilor, îngrijirea, curățirea și repararea lui la timp asigură o durabilitate mai mare a acestuia și, în consecință, duce la economisirea de mijloace materiale și bănești. O dovedesc aceasta acțiunile de felul celor desfășurate la școala din comuna Ștefănești, raionul Pitești, sau la Școala nr. 21 din Constanța, care au obținut frumoase realizări pe linie gospodărească.

Dar, pe lângă numeroasele exemple pozitive care se pot da în această direcție, se mai întîlnesc în școlile noastre cazuri cînd mobilierul sau materialele didactice sînt păstrate în condiții necorespunzătoare, sînt pline de praf, aruncate prin colțuri, ceea ce duce la rapidă lor degradare și, în consecință, ridică necesitatea înlocuirii lor la intervale mult mai scurte decît ar fi normal. Aceasta cere însă cheltuieli suplimentare de materiale și bani. Este timpul ca asemenea atitudini de nepăsare să dispară cu totul din viața școlilor noastre. Directorii, pedagogii trebuie să dea cel mai bun exemplu de grijă pentru avutul școlii, de bună gospodărire.

În întreaga sa activitate educativă școala trebuie să se călăuzească de faptul că în orînduirea socialistă bunurile materiale și spirituale sînt produse ale întregii societăți și aparțin acestela, că între interesele colectivității și ale fiecărui individ există o deplină concordanță Trăsăturile morale proprii orînduirilor bazate pe exploatare și

(Continuare în pag. 8)

La Palatul pionierilor

Pe cînd purta cravată roșie și frecvența cercul de telecomunicații de la Palatul pionierilor, utemista Adina Brătășanu, acum elevă în clasa a X-a, a căpătat o adevărată pasiune pentru radio-tehnică. Ea vine și acum deseori la palat. Iată-o dînd aici îndrumări altor radio-amatori.

AL NOSTRU, ALE NOASTRE

„Al nostru, ale noastre” așa spun școlarii de la Palatul pionierilor. Cei ce și-au dorit cîndva un laborator, un pian, un atelier, un aparat de radio-emisie sau o vioară, cei ce păstrează, din copilăria tristă pe care au trăit-o în alte vremuri amintirea și regretul amar al unor dorințe neimplinite, al unor visuri spulberate, al unor idealuri ce nu s-au putut realiza, vor înțelege din plin adînc semnificația a acestor cuvinte rostite de niște copii. Pionierii au un palat „al lor”, care le poartă numele, au unelte și aparate, planele și viorile „lor” laboratoarele și atelierelor „lor”. Dorințele lor se împlinesc, visurile lor devin realitate, idealurile lor se înfăptuiesc.

Cel ce vrea să învețe tainele electrotehnicii găsește aici toate aparatele și materialele de care are nevoie și un profesor, un adevărat prieten, care îl îndrumă și îl ajută. Pentru pionierii atrași de mirajul muzicii se găsesc nenumărate partituri și instrumente muzicale. Pentru cei care au îndrăgît pictura sau sculptura, automecanica sau literatura, timpăria sau teatrul, croitoria sau dansul — pentru toate gusturile și dorințele — Palatul pionierilor are un tezaur nesecat de comori. Sînt aici 50 de cercuri, în care peste 9.000 de pionieri minuesc cele mai felurite unelte și aparate, își cultivă înclinațiile și talentele.

CEI MAI BUNI

Calea ce duce spre acest palat e deschisă tuturor, dar nu este prea simplă. Mi-a spus-o un „oni” de o șchioapă, cu demnitate și ghiozdan, pe care l-am întîlnit întîmplător cînd am intrat pe poarta palatului.

— Nu vine la palat oricine, declară sentențios „oni”. Trebuie să ai numai note mari. Cînd a fost să venim la palat, i-au ales de cei mai buni.

te o bujie și cum funcționează motorul în patru timpi.

„Este de asemenea foarte important, mai adaugă profesorul, să te străduiești să menții treaz în permanentă interesul cu care pionierii au venit la început la cerc”. Nu este numai o afirmație, ci o idee pe care profesorul Codîță se străduiește s-o traducă în fapt. Dovadă ne-o dau cîțiva membri de onoare ai cercului, care desi au trecut de mult de vîrsta pionierilor (unii au intrat chiar în producție — indiscutabil, ca mecanici auto), continuă să viziteze duminica atelierul în care pentru prima dată au învățat cum se ține în mînă o pilă.

„Să fie totul cât mai apropiat de ce se petrece în viață” — această idee am auzit-o exprimată și de tovarășul Ilarion Ionescu, conducătorul cercului feroviar. Desigur, e mai greu să introduci un tren în Palatul pionierilor. Un tren în miniatură începe însă destul de ușor. Pe o machetă trece prin „tuneluri” și peste „viaducte” printre „munți și văi”, o linie de cale ferată pe care circulă o garnitură minusculă, dar zgomotoasă. Trei colective de pionieri formate din șef de gară, radio-telegrafisti, mecanici de locomotivă, acari, revizori de vagoane etc. răspund cu toată seriozitatea de circulația trenului pe această linie. Și pentru că n-a fost posibil să se transporte la palat un tren autentic, pionierii se duc deseori prin gări, pe linia ferată, ca să deprindă tainele muncii de feroviar.

Trecînd prin cercul de matematică și fizică, prin cercul de croitorie de chimie, de tîmplărie, de artă plastică și telecomunicații, am auzit repetată în fel și chip aceeași idee: „Trebuie să-i pregătim pe pionieri pentru viață, pentru clipa cînd vor termina școala și vor intra în producție”.

— De aceea nu ne limităm numai la experiențele pe care le facem în cadrul cercului — îmi explica profesorul de chimie. Facem adesea excursii ca să vedem aplicația industrială a experiențelor pe care noi le-am făcut în mic, în laborator.

Munca la cercul de telecomunicații este pasionantă, ca munca din toate cercurile. Acum cîțiva ani, o codană cu ochi albaștri, pe nume Amalia Partin, a venit la palat cu gîndul să devină radio-amatoare. Deocamdată nu voia decît să poată comunica pe calea undelor cu alți radio-amatori din lumea întregă. „Aici a aflat însă că înainte de toate trebuie să învețe radiotehnica. Încet-încet, Amalia Partin a devenit o bună tehniciană. Acum ea construiește aparate de radio la fabrica „Radiopopular”.

Nu este numai cazul ei. Sute de pionieri care au trecut cîndva prin cercurile palatului folosesc la locul lor de muncă numeroasele cunoștințe pe care și le-au însușit aici. Își amintesc deseori cu dragoste de profesorii de la care au primit primele îndrumări în meseria pe care o practică, astăzi, de palatul în care au învățat să iubească munca și să o prefăuască.

OCTAVIAN BUZESCU

Citiți în pag. 5-6 consultația

Cu privire la sectoarele economice și structura de clasă în R. P. R.

Colaborare strînsă cu organizația U.T.M.

Școala are în organizația de tineret colaboratorul cel mai de nădejde în munca de instruire și educare a tinerii generații. Sarcina școlii de a forma oameni culti, temeinic pregătiți pentru viața, pentru construirea socialismului este și sarcina principală a organizațiilor U.T.M. din școli.

În activitatea noastră noi dăm o deosebită atenție colaborării cu organizația U.T.M., iuind conștienți ca de felul în care se realizează această colaborare depind într-o bună măsură alți ridicarea nivelului la învățatura al elevilor, cit și îmbunătățirea muncii politico-ideologice în școală. Conducerea școlii, diriginții, colaborează îndeaproape cu comitetul U.T.M. pe școală și cu birourile U.T.M. pe clase, organizând acțiuni comune, acordând toate eforturile pentru buna îndeplinire a aceluiași scop.

Atunci cînd am înlocuit planul general de muncă al școlii am prevăzută în amănunțime felul în care vom colabora cu organizația U.T.M. Dar colaborarea nu este numai „un punct din plan”. Ea prinde viață în activitatea noastră de fiecare zi, se manifestă în special în munca pe care o ducem pentru realizarea conținutului a nivelului la învățatură și în organizarea activității extrașcolare a elevilor.

O strînsă colaborare există între diriginții și birourile U.T.M. pe clase. Ea s-a intensificat îndeosebi în anul trecut, de cînd comitetul pedagogic a discutat felul în care s-a realizat la noi colaborarea între școală și organizația de tineret. Discuțarea acestei probleme a fost foarte utilă pentru toți. Secretara comitetului U.T.M. — prof. M. Giontea — a vorbit atunci despre sarcinile organizațiilor U.T.M. din școli și despre sprijinul pe care trebuie să-l dea cadrele didactice în realizarea sarcinilor lor. Discuțiile, concluziile trase pe marginea lor, îndrumările date de organizația de partid din școală au fost un prețios ghid în munca diriginților. Experiența anului trecut ne-a arătat că acolo unde diriginții au fost în muncă lor sprijiniți de birourile U.T.M. pe clase, sprijinul celor mai buni elevi, unde diriginții au participat, alături de elevi, la toate acțiunile inițiate de organizație au fost obținute rezultate foarte bune în muncă. Am putea da ca exemplu în această privință clasele a X-a „A”, a XI-a „A”, a IX-a „A”, a X-a „C” și altele, care au fost la sfîrșitul anului înfruntate la învățatură.

Socotim că este bine ca din cînd în cînd comitetul pedagogic și comisia diriginților să discute diferite aspecte ale colaborării cu organizația de tineret. Ne-am propus, de pildă, să discutăm cum se realizează această colaborare în acțiunile menite să dezvolte disciplina conștientă a elevilor și în folosirea mijloacelor pentru îndrumarea colectivului de elevi. În curînd comisia diriginților va discuta felul în care se aplică în școala noastră zădărnirea, o problemă care ne preocupă mai de mult și la care organizația de tineret și-a adus o însemnată contribuție. La sedința de consiliu în care se va discuta această problemă vom invita și reprezentanții U.T.M. pe clase, pentru a discuta împreună cu ei chestiunile care trebuie rezolvate în comun.

Foarte adesea diriginții participă ca simțitori în adunările generale U.T.M. la adunările temeinice. Și nu de puține ori acestora li se solicită sfatul pentru îmbunătățirea muncii, li se cere ajutorul în organizarea unor acțiuni. De pildă, organizația clasei a XI-a „E” cu sprijinul diriginților a mobilizat întregul colectiv al clasei în lupta pentru obținerea de note cit mai bune sub lozincă „Nu o poți suni”. Tot împreună au fost organizate frumoase manifestări culturale-artistice închinare prieteniei româno-sovietice, artiștii literaturii sovietice etc. De asemenea, buna colaborare a diriginților cu organizația U.T.M. s-a vădit și în organizarea ajutorului individual acordat elevilor rămași în urmă la învățatură, a adunării în care elevii înfruntă și împărtășesc experiența lor în organizarea studiului individual etc. Întotdeauna diriginții, ca și ceilalți profesori, de altfel, răspund cu entuziasm atunci cînd li se cere sprijinul.

Zilele acestea, în vîrstă de organizare a studenților din școala noastră — ca și din toate școlile din țară — are loc un eveniment important: alegerea organizatorilor de conducere U.T.M. Acest eveniment are loc o dată cu discutarea sarcinilor care revin din lucrările celei de-a VII-a Plenary a Comitetului Central al U.T.M., care a dezbătut probleme de mare importanță pentru intensificarea muncii organizațiilor U.T.M. în vederea îndeplinirii sarcinilor puse de partid în fața școlii. În adunările de alegere pe clase urmăriții au analizat cu mult simț de răspundere roadele muncii lor și, în lumina sarcinilor trasate de cea de-a VII Plenary a C.C. al U.T.M., au luat hotărîri pentru munca lor de viitor. Imediat după alegerea comitetului U.T.M. pe școală, care va avea loc peste câteva zile, se va trece la întocmirea planului de muncă. Încă de pe acum unii urmăriți ne-au cerut părerea asupra unor acțiuni pe care vor să le organizeze pentru a contribui la legarea tot mai strînsă a învățămîntului de munca productivă, la intensificarea muncii politico-ideologice în rîndul elevilor. Pentru a le putea da un ajutor cit mai susținut, noi am studiat cu atenție documentele Plenary a VII-a a C.C. al U.T.M.

Nici o clipă noi nu uităm că elevii au o mare încredere în sfatul nostru. De aceea cautam ca el să fie cit mai bun, cit mai folositor. Ne gîndim să le propunem să organizeze mai temeinic munca de ajutorare a elevilor mai slabi. Diriginții vor da tot sprijinul pentru alegerea celor mai buni elevi care să-i ajute în pregătirea lecțiilor pe cei rămași în urmă. De asemenea, trebuie să-i ajutăm pe tinerii în lupta lor împotriva superficialității, a mediocrității și a nolelor la limită. Vrem să încurajăm, de asemenea, inițiativa organizației de a găsi forme noi de activitate în afara de clasă adecvate vîrstii, cerințelor și gustului elevilor. S-au făcut pași mari pe calea antrenării urmăriților în rezolvarea unor sarcini ale activității extrașcolare. Cînd nu este departe ziua cînd mobilizarea și alte probleme organizatorice legate de diferite activități extrașcolare vor cădea în exclusivitate în sarcina organizației U.T.M., rămînînd ca profesorii să se ocupe mai îndeaproape de conținutul și îndrumarea activităților în afara clasei organizate de școală.

Am dat aici numai cîteva exemple de felul în care se realizează în școala noastră colaborarea cu organizația de tineret. Conștienți de faptul că această colaborare trebuie să se manifeste în toate sectoarele muncii noastre, ne străduim s-o întărim necontenit, socotînd-o drept cheazăie a succesului în pregătirea tinerii generații de constructori ai socialismului.

Prof. MARIA SAVULESCU

Directoarea Școlii medii nr. 19 „Ion Creangă” București

Viața sindicală

Orientarea și calitatea propagandei profesionale la club

Situat într-o clădire impunătoare, în centrul orașului, avînd o frumoasă sală de spectacole, o bibliotecă bogată, săli pentru cercurile de balet, pian, vioară, șah, înzestrat cu televizoare și aparate de radio, cu un studio și un laborator pentru fotografiatori, cu aparate de proiectie, Clubul muncitorilor din învățămînt din Capitală împlineste toate condițiile pentru ca oamenii muncii din școli și membrii lor de familie să-și petreacă aici o parte din timpul lor liber în mod plăcut și instructiv.

La unele întări ale muncii sale, conducerea clubului a reușit să înregistreze succese frumoase, vîndînd programe și spectacole organizatorice. Zilnic zeci și sute de copii participă la activitățile organizate de cercurile de balet, vioară și pian. Acestea au un program bine întocmit, care contribuie la desăvîrșirea educației estetice a micilor amatori de artă. Din cînd în cînd se organizează și spectacole date de copii, care sînt unora adevărate demonstrații de măiestrie și talent. Și echipele artistice ale clubului — cu excepția formației de teatru — deslășoară o activitate rodnică. Corul, avînd aproape 100 de membri, a susținut în acest an peste 20 de concerte în București și în alte orașe. În repertoriul său se acordă prioritate cîntecelor de muncă, cîntecelor patriotice și celor dedicate luptei partidului. Concertele organizate pînă acum s-au bucurat de o primire călduroasă. Echipa de dansuri este prezentă totdeauna la manifestările artistice organizate cu prilejul zilelor de sărbătoare ale poporului nostru. Repertoriul ei este variat, iar execuția dansurilor răspîndește pe deplin strădania instructorilor.

Manifestările organizate de club — audii muzicale, unele conferințe, excursii, vizionări de filme — oferă cadrelor didactice, pe lângă prilejul unei delectări plăcute, interesante și utile cunoștințe de cultură generală.

Analizînd activitatea desfășurată în club în ultimul an, te surprinde însă lipsa unor acțiuni menite să-i sprijine pe învățătorii și profesorii în activitatea lor profesională. De la cele câteva conferințe de pedagogie generală sau de istoria pedagogiei organizate în anii trecuți clubul nu-a oferit cadrelor didactice nici un alt prilej de dezbateri a problemelor profesionale, probleme care lormetază, de fapt, preocuparea lor esențială. Pentru a suplini întrucîtva deficiențele din acest domeniu, clubul a stabilit unele relații de colaborare cu cîteva din societățile științifice și cu unele secții ale Academiei R.P.R., care folosesc săliile lui pentru a-și organiza sesiunile de comunicări științifice. Acestea nefiînd însă legate întotdeauna direct de problemele actuale ale învățămîntului elementar și mediu de cultură generală, nu atîng decît un număr mic de participanți.

Cum este posibilă această situație? De vînd este, în primul rînd, slaba legătură dintre club și comitetele sindicale raionale. Majoritatea acțiunilor culturale organizate la club sînt rodul strădăniei singulare a colecti-

vului de conducere al acestuia. Comitetele sindicale raionale s-au „apărat” cu strășnicie de orice colaborare cu clubul, deși în diferite împrejurări sprijinul lor a fost insistent solicitat. Din colectivul de conducere al clubului nu face parte nici un reprezentant al comitetelor sindicale raionale. În această situație este explicabilă orientarea unilaterală a activității clubului. Totmai datorită acestei orientări clubul este frecventat de un număr insuficient de cadre didactice.

Pentru remedierea deficiențelor manifestate în domeniul propagandei profesionale socotim că este necesar să se reorganizeze de urgență colectivul de conducere al clubului, care acum este descompletat. În componența lui trebuie să intre și reprezentanții celor opt comitetele sindicale raionale din Capitală, care au datoric să sprijine îndeaproape acțiunile inițiate de către club. Este necesar ca în cadrul acestuia să aibă loc cit mai des întîlniri între profesori fruntași de diferite specialități, care să discute experiența lor în muncă și rezultatele obținute. Ar fi bine ca această experiență să fie apoi transmisă prin diferite mijloace (expuneri, teiere, articole etc) celorlalte cadre didactice. De exemplu, în școlile Capitalei se desfășoară o susținută activitate pentru legarea învățămîntului de viață, pentru înarmarea elevilor cu deprinderi practice. Cit de util ar fi ca experiența dobîndită în această privință de unii învățătorii și profesorii, de unele școli să fie dezbătută și popularizată la club! De asemenea, la club se pot organiza în colaborare cu secțiile de învățămînt consiliul și simpozioane privind activitatea educativă din școală, munca directorilor, a diriginților, a metodiștilor etc. Cadrele didactice din Capitală ar fi bucuroase, de asemenea, dacă s-ar organiza cu ajutorul unor specialiști de la Institutul de Științe Pedagogice și al unor profesori fruntași un cabinet de consultații, care să le dea îndrumări pentru rezolvarea practică a diferitelor probleme ce se ivesc în munca lor.

Există încă numeroase alte acțiuni care ar interesa cadrele didactice — de pildă, discutarea conținutului unor manuale, expuneri și demonstrații privind folosirea, păstrarea și recombinarea materialului didactic etc.

Eficiența propagandei profesionale este în funcție atît de orientarea care i se dă cit și de calitatea care i se asigură. Trebuie spus însă că unele din conferințele pe teme profesionale organizate în anii școlari trecuți la club au fost sub nivelul exigențelor cadrelor didactice. În vederea asigurării unui nivel corespunzător al conferințelor, este necesar ca la organizarea lor să se constituie, cu ajutorul secției de învățămînt, o comisie specială, așa cum s-au consti-

tuit și pentru celelalte laturi ale activității clubului. Comisia trebuie să fie formată din cei mai buni pedagogi, care cunosc bine problemele actuale ce interesează cadrele didactice și pot contribui la prezentarea acestor probleme la un nivel corespunzător.

Asigurînd un nivel ridicat propagandei profesionale și realizînd o mai strînsă legătură cu comitetele sindicale raionale, clubul va rezolva și problema mobilizării cadrelor didactice la acțiunile inițiate. Ar fi bine, de asemenea, ca în acest scop să se difuzeze din timp, în fiecare școală, programul de activitate a clubului, pentru ca pedagogii să-l cunoască din timp.

Cadrele didactice și ceilalți muncitori din învățămînt din București așteaptă din partea clubului un sprijin mai eficient în rezolvarea numeroaselor probleme profesionale pe care le ridică munca lor de zi cu zi. Clubul are datoria să ia toate măsurile pentru a fi în stare să le acorde de îndată un asemenea sprijin.

CONST. RADOI

DE LA MINISTERUL ÎNVAȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII

IN ATENȚIA PEDAGOGILOR CARE STUDIAZA ÎN ANUL I ÎN ÎNVAȚĂMÎNTUL IDEOLOGIC

În vederea pregătirii temelor cuprinse în programa anului I la „Problemele fundamentale ale marxism-leninismului și ale poliției P. M. R.”, se vor studia următoarele materiale:

La tema I-a, „Marxism-leninismul, teoria revoluționară a proletariatului. Învățatura marxist-leninistă, baza teoretică a poliției Partidului Muncitoresc Român”, se va studia broșura „Marxism-leninismul, teoria revoluționară a proletariatului” apărută în Editura de stat pentru literatură politică.

La tema a II-a, „Filozofia — concepția despre lume, Materialismul și idealismul — două linii fundamentale în filozofie. Apariția marxismului — cotitură revoluționară în filozofie. Caracterul partinic și creator al filozofiei marxiste”, se va studia broșura „Filozofia marxistă. Materialismul dialectic și istoric” de Mihail Cernă apărută în Editura de stat pentru literatură politică.

Pentru tema a III-a, „Modul de producție capitalist. Teoria plus-valorii, piatra unghiulară a învățaturii economice a lui Marx. Adîncirea exploatării proletariatului în condițiile capitalismului contemporan”, va apare o broșură cu această temă în jurul datei de 1 decembrie a.c.

Pentru restul temelor prevăzute în programa anului I se vor consulta materialele care au apărut în „Gazeta învățămîntului” în anul școlar 1958—1959.

CONCURSUL DE ADMITERE PENTRU ÎNVAȚĂMÎNTUL AGRICOL SUPERIOR FĂRĂ FRECVENȚĂ

Ministerul Învățămîntului și Culturii anunță că vineri, 20 noiembrie a.c., începe concursul de admitere pentru învățămîntul agricol superior fără frecvență la următoarele institute agronomice:

INSTITUTUL AGRONOMIC „N. BALCESCU”, BUCUREȘTI — Facultatea de agricultură și zootehnie.
INSTITUTUL AGRONOMIC „DR. PETRU GROZA”, CLUJ — Facultatea de agricultură.

INSTITUTUL AGRONOMIC „ION IONESCU DE LA BRAD”, IAȘI — Facultatea de îmbunătățiri funciare.

INSTITUTUL AGRONOMIC „T. VLADIMIRESCU”, CRAIOVA — Facultatea de mecanizarea agriculturii.

Înscrierile pentru concursul de admitere se fac direct la secretariatele facultăților, pînă la 18 noiembrie a.c. inclusiv.

Condițiile de admitere în învățămîntul superior fără frecvență, precum și programele obiectelor de la concursul de admitere sînt publicate în broșura „Admiterea în învățămîntul superior” ediția 1959, fascicola III.

Informații suplimentare se pot cere la secretariatele facultăților susmenționate.

Concurs pentru ocuparea de posturi în învățămîntul superior

INSTITUTUL AGRONOMIC DIN TIMIȘOARA anunță ocuparea prin concurs a următoarelor posturi didactice: 1). Asistent, poziția IV/3, disciplina Îmbunătățiri funciare și topografie. 2). Asistent, poziția V/12, disciplina Leqmencultură și fitotehnie. 3). Asistent, poziția V/13, disciplina Producerea, păstrarea și prepararea furajelor. 4). Asistent, poziția VII/6, disciplina Tractoare, unelte și mașini pentru agricultură. 5). Asistent, poziția VIII/15, disciplina Chimie anorganică, organică și biologică. 6). Asistent, poziția X/12, disciplina Bovine-ecvine. 7). Asistent, poziția X/16, disciplina Ovine, zootehnie. 8). Asistent, poziția XI/8, disciplina Practică pregătitoare. 9). Asistent, poziția VI/17, disciplina Economia agrară. 10). Șef de laborator, poziția V/11, disciplina Fitotehnie. 11). Șef de laborator, poziția VIII/14, disciplina Alimentară. 12). Preparator principal, poziția VIII/13, disciplina Chimia organică.

Cei care doresc să participe la acest concurs vor depune în termen de o lună de la data apariției acestui anunț, la Rectoratul Institutului, cu cerere însoțită de următoarele acte: 1). copie legalizate de pe actul de studii; 2). lucrările științifice ale candidatului (un exemplar); 3). certificatul de caracterizare a activității profesionale și obștești, eliberat de instituția (întreprinderea) la care candidatul își are funcția de bază, sau recomandarea șefului de catedră în cazul cînd candidatul funcționează în învățămîntul superior; 4). certificatul de elec-

ționare a stațiunii în producție; 5) memoriu de activitate didactico-științifică; 6) autobiografia.

Concursul va avea loc la Institutul Agronomic din Timișoara.

Informații suplimentare se pot lua zilnic, între orele 8—15, la Rectoratul Institutului, telefon 49-53.

*

Institutul politehnic din Iași anunță ocuparea prin concurs a unui post de profesor la disciplina Chimie anorganică — catedra de Chimie generală, Facultatea de chimie industrială.

Cererea pentru înscrierea la concurs se vor înalta în decurs de o lună de la publicarea prezentei, la Rectoratul Institutului politehnic din Iași, Calea 23 August Nr. 11, însoțite de următoarele acte: 1) copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; 2) copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; 3) copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; 4) lucrările științifice ale candidatului (într-un exemplar); 5) certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază; 6) memoriu de activitate didactico-științifică, semnal de candidat; 7) autobiografia.

Cînd planul ține seama de problemele esențiale

Colectivul pedagogic al Școlii medii serale de pe lângă Combinatul poligrafic „Casa Științei“ desfășoară o muncă stăruitoare, susținută pentru a-i ajuta pe tinerii muncitori care frecventează școala să-și însușească temeinic toate cunoștințele predate. Pornind de la condițiile specifice în care se desfășoară munca în școala serală, planul de activitate al acestei școli cuprinde probleme esențiale, care oglindesc preocuparea colectivului de profesori de a asigura o cit mai bună pregătire a muncitorilor-elevi. O mare atenție se acordă în plan legăturii cu întreprinderile unde lucrează elevii. În acest scop sînt prevăzute vizite ale cadrelor didactice în întreprinderi și constatări cu inginerii și tehnicienii care conduc procesul tehnic în aceste întreprinderi. O asemenea constatare a avut loc de curind, conform prevederilor planului, cu inginerii și tehnicienii Combinatului poligrafic. Cu acest prilej tov. Tronaru, director tehnic al Combinatului, a prezentat pe larg în fața pedagogilor o serie de aspecte privind procesul tehnologic de tipărire și legare a ziarelor, revistelor și cărților. Astfel profesorii au căpătat posibilitatea de a asigura, în predarea lecțiilor, imbinarea cunoștințelor teoretice cu munca productivă a elevilor. În săptămîna aceasta vor avea loc constatări asemănătoare cu tehnicienii și inginerii de la întreprinderea TAROM, de la Centrul mecanic Otopeni și de la alte întreprinderi ai căror muncitori sînt elevii școlii.

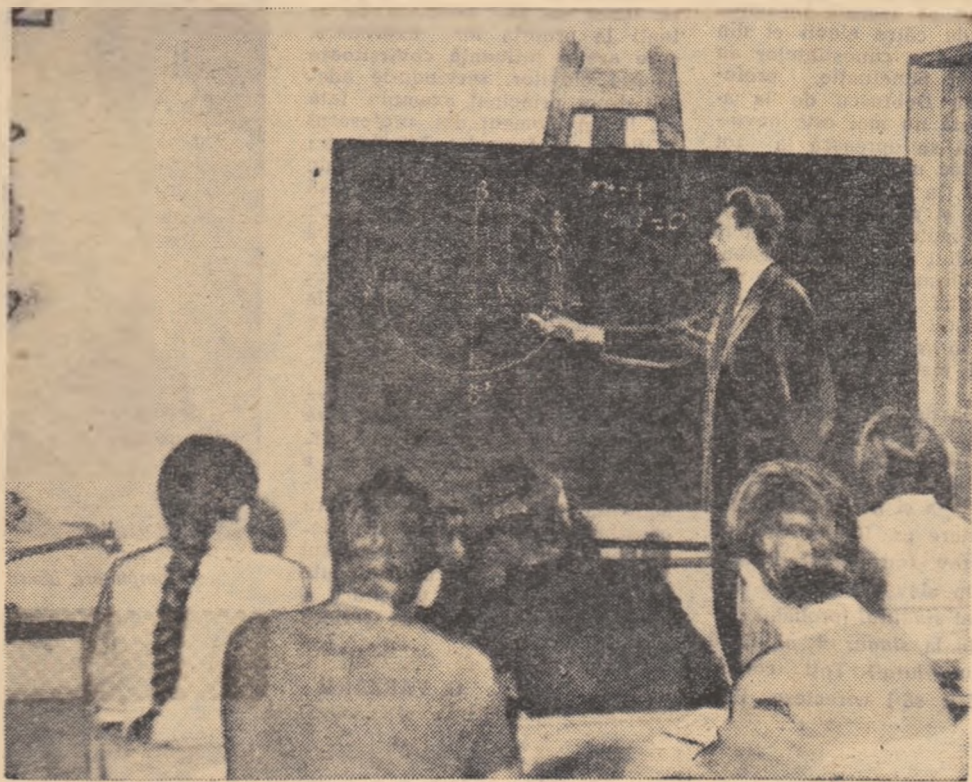
Așa cum prevede planul, conducerea școlii și profesorii diriginți sînt o legătură strînsă și cu comisiile de selecționare din întreprinderi. În cadrul constatărilor pe care le-au avut pînă acum cu membrii acestor comisii s-au discutat măsurile ce trebuie luate în vederea asigurării unei frecvențe regulate la lecții a muncitorilor elevi și în vederea creării unor condiții cit mai bune de învățare, pentru ca aceștia să se poată pregăti bine pentru lecții. Ca rezultat al acestor constatări, printr-o strînsă legătură cu conducerea întreprinderilor s-a reușit să se obțină o frecvență regulată a elevilor, îndeosebi la clasele IX—XI. Ori de cite ori se constată lipsa nemotivată a unui elev, diriginții claselor și uneori chiar directoarea școlii, tov. E. Fulgeanu, iau legătura cu comisiile de selecționare din întreprinderi, care, cercetînd situația, iau măsurile necesare.

De asemenea, ca rezultat al contactului direct și regulat între școală și întreprinderi, cărora li s-a adus la cunoștință orașul lecțiilor, s-au putut asigura condiții bune de învățare pentru elevi: au fost incluși în schimburi care le dau posibilitatea să dispună și de timp liber pentru studiul individual, au fost ajutați să-și procure materialul bibliografic de care au nevoie etc.

Un loc de seamă ocupă în planul general al școlii problema găsirii de mijloace și procedee pentru ridicarea nivelului la învățatură al elevilor. Astfel, de exemplu, planul prevede pentru comisiile metodice sarcina de a ajuta cadrele didactice să pună accentul în primul rînd pe pregătirea temeinică a lecției, pe buna organizare a acesteia, în așa fel încît să le dea elevilor posibilitatea de a-și însuși o bună parte din cunoștințe încă din timpul predării. Urmind aceste cerințe, comisiile metodice se preocupă îndeosebi de folosirea judicioasă a momentelor din lecție în care se realizează verificarea și fixarea cunoștințelor. Co-

mișile l-au îndrumat pe profesori să folosească verificarea cunoștințelor nu numai în scopul de a pune note elevilor, ci și în scopul adîncirii cunoștințelor acestora, în scopul recapitulării continue a celor predate.

Preocuparea existentă în școală pentru ajutorarea cit mai eficientă a elevilor în ceea ce privește însușirea cunoștințelor l-a îndemnat pe cei mai mulți dintre profesori să caute și să folosească cele mai bune metode de predare, să se oprească asupra problemelor esențiale, să înlăture amănuntele nesemnificative care duc la suprîncercare. Bunăoară, tov. Silvia Dumitrescu, profesoara de istorie, predînd la clasa a IX-a lecția

Oră de matematică la clasa a X-a a Școlii medii serale de pe lângă Combinatul poligrafic „Casa Științei“

„Revoluția burgheză din Anglia“, le-a explicat elevilor pe scurt dar limpede cauzele destrămării orînduirii feudale, căutînd în același timp să scoată în relief apariția noului mod de producție, modul de producție capitalist. Din expunerea profesoarei elevii și-au putut da seama că revoluția burgheză din Anglia s-a produs într-o țară unde relațiile capitaliste au învins atît pe țărîmul industrial cit și pe țărîmul agriculturii. Ei au înțeles, de asemenea, faptul că burghezia s-a sprijinit la început pe masele populare în lupta împotriva regimului feudal-absolutist al Stuartilor, iar mai tîrziu, cînd a ajuns la putere, a înăbușit mișcarea populară.

Elevii ar fi plecat din clasă cu cunoștințele pe deplin clarificate dacă tovarăsa Dumitrescu ar fi insistat mai mult asupra forțelor motrice ale revoluției, asupra acțiunii maselor populare în timpul ei.

Tov. Elena Vasilescu, profesoară de științe naturale se străduiește să aplice cit mai larg în lecțiile sale principiul predării intuitive. De pildă, la lecțiile „Înmulțirea sexuală a plantelor“ și „Frunza“ ea a folosit nu numai planșe și mulaje, ci și material viu. În timpul expunerilor tovarășa Vasilescu alcătuiește scheme ale lecțiilor pe care le predă, ceea ce îi ajută foarte mult pe elevi la fixarea cunoștințelor.

Și profesorii de matematică sprijină pe elevi să plece din clasă cu lecția învățată. Bunăoară, tov. E. Fulgeanu face permanent apel la puterea de judecată a elevilor, reușind să formuleze cu ajutorul acestora regulile, teoremele, concluziile matematice. Aceași preocupare o vedește și prof. W. Mendelsohn în lecțiile pe care le predă.

Totuși, unul dintre profesorii de matematică — tov. A. Pislaru — care nu acordă suficientă atenție pregătirii lecțiilor, predă uneori elevilor cunoștințe incomplete și chiar greșite. De exemplu, el a dat elevilor din clasa a V-a o definiție greșită a adunării și a proprietăților acesteia. De asemenea, tov. Pislaru nu respectă programa școlară. El a predat la aceeași clasă scrierea și citirea numerelor romane, capitol scos din programa școlară. Este necesar ca tov. Pislaru să acorde mai multă grijă pregătirii sale, să și întocmească planul zilnic de lecții. Comisia metodică a profesorilor de matematică va trebui să-i acorde un ajutor substanțial.

Concentrîndu-și activitatea asupra îmbunătățirii procesului instructiv-educativ, acordînd toată atenția pregătirii lecțiilor, ajutîndu-i pe elevi să-și însușească în cadrul lecției principalele cunoștințe cerute de programa școlară, cadrele didactice de la Școala medie serală de pe lângă Combinatul poligrafic „Casa Științei“ vor reuși să răspundă din ce în ce mai bine cerințelor care stau în fața lor.

G. M. RADULEA

CĂI DE INSUȘIRE A DEPRINDERILOR PRACTICE

OBSERVAREA

Una dintre căile cele mai frecvent folosite în vederea cunoașterii de către elevi a modului cum sînt construite și cum funcționează uneltele și mașinile, a felului cum se desfășoară operațiile de muncă în întreprinderi o constituie observarea. Aceasta se realizează atît în școală — la lecții, în activitatea de laborator sau în atelierul școlar — cit și în afara ei, cu prilejul vizitelor în întreprinderi și al practicii în producție.

Observațiile elevilor pot fi realizate în două feluri: 1) observarea obiectelor, fenomenelor și a proceselor tehnologice de muncă în condiții naturale (de exemplu așa cum se petrec ele într-un atelier al unei întreprinderi, într-o uzină etc.) și 2) observarea în condiții experimentale, special create (de exemplu, prezentarea în școală a construcției și funcționării unui motor electric de curent continuu, arătîndu-se piesele care intră în construcția lui, care sînt principalele fenomene fizice pe baza cărora funcționează acestea și la ce este utilizat etc.).

Folosind observațiile ca o cale de însușire de către elevi a cunoștințelor practice de muncă, trebuie să ținem seama că ele trebuie să fie neapărat urmate de exerciții practice. Elevii vor observa, de exemplu, de mai multe ori cum se lucrează la strung, operațiile care se efectuează în timpul lucrului cu acesta. Ei nu se vor oprî însă la observații, ci la un moment dat (moment care corespunde cu un grad superior de stăpînire a cunoștințelor necesare lucrului la strung) vor trece la exerciții practice de prindere a piesei în strung, de fixare a cuștitului, de strunjire.

Observațiile vor fi de scurtă durată atunci cînd scopul urmărit este ca elevii să-și însușească cunoștințe practice mai simple, cum ar fi, de exemplu, mînuirea unor scule, a unor unelte, cunoștințe despre trasaj etc. Ele vor fi de lungă durată atunci cînd se urmărește ca elevii să capete cunoștințe și să-și formeze deprinderi practice de muncă mai complexe, cum sînt acelea necesare manevrării mașinilor-unelte. Observațiile de lungă durată se pot realiza fie prin vizite repetate ale elevilor într-o întreprindere, pe baza unei tematici bine alese, fie în cadrul practicii în producție (în timpul anului sau

în timpul practicii de vară). Observațiile de lungă durată cuprind un timp mai larg de fapt, fenomene și procese de producție.

Observațiile elevilor, atît în condițiile naturale de producție cit și în condiții experimentale, trebuie îndrumate cu pricepere atît de către profesori, cit și de cadre de specialitate — muncitori, tehnicieni, maștri, ingineri din întreprinderi. În îndrumarea observațiilor este necesar să se plece de la faptul că acestea trebuie să urmărească un scop bine definit — cum ar fi, de pildă, însușirea procedeele de prindere a piesei în strung, deprinderea modului de lucru la acesta etc. Realizarea scopului solicită în timpul observării multă atenție din partea elevilor — și anume, o atenție în același timp concentrată și distributivă, pentru a vedea și a ține seama simultan de mai multe fenomene ce se petrec în cadrul procesului tehnologic la care asistă, pentru a-și trece atenția de la un lucru la altul, de la un fenomen la altul. Aceasta este necesar cu atît mai mult cu cit tehnica modernă trebuie să fie mînuită de muncitori capabili să deservescă simultan mai multe mașini-unelte automate, cu o atenție distributivă extrem de dezvoltată.

Foarte importantă — și răspîndită larg — este observația cu prilejul vizitelor în întreprinderi. Deseori școlile organizează cu elevii, pe clase sau grupe de clase, asemenea vizite în întreprinderile industriale. În multe cazuri, însă, aceste vizite se reduc la o trecere pasivă în revistă de către elevi a diferitelor aspecte observate într-un atelier sau altul al întreprinderii. Fără îndoială că asemenea vizite superficiale nu dau elevilor posibilitatea să observe sistematic, după metode științifice felul cum sînt construite și cum funcționează mașinile, cum se desfășoară procesul tehnologic de fabricație, cum lucrează muncitorii etc. De aceea vizitele de acest fel duc cel mult la obținerea unor cunoștințe izolate, fragmentare despre producție, fără să contribuie în mod real la însușirea deprinderilor practice de muncă.

Profesorii-maștri și profesorii de fizică, chimie și matematică de la Școala medie din Dej au căutat să înlăture din practica lor efectuarea unor asemenea vizite formale în întreprinderi. Ținînd seama de programele de învățămînt și de po-

sibilitățile elevilor din fiecare clasă, s-a stabilit în primul rînd tematica vizitelor în întreprinderile din localitate și din centrele apropiate. În această tematică s-au prevăzut, de exemplu, pentru elevii clasei a IX-a, mai multe vizite la atelierele C.F.R.-Dej, pentru a li se da prilejul să-și însușească, pe calea observației, cunoștințe asupra construcției strungului și asupra lucrului la strung. Pentru efectuarea vizitei se va organiza legătura cu cadrele de conducere ale secției de strungărie a atelierelor, pentru a li se explica scopul acesteia și a solicita citiva muncitori strungari care să primească pe lîngă ei cite o grupă de 2—3 elevi. Elevii vor observa cum minuiesc acești muncitori strungul și vor asculta explicațiile lor — exemplificate practic — asupra lucrului la strung.

În instruirea grupelor de elevi pentru vizita în producție li se va arăta că ei trebuie să observe în ce constă procesul de lucru la strung — mînuirea acestuia, fixarea piesei în strung prin diferitele procedee, fixarea cuștitului la strung etc. — și că, în acest scop, vor trebui să-și concentreze atenția asupra observării problemelor de bază ale sistemului de lucru la strung și să fie în stare să-și distribuie această atenție. De pildă, să observe și să țină seama simultan de fenomene ca rotirea axului strungului împreună cu piesa de strunjit, înaintarea cuștitului în metal, sistemul de răcire, poziția diferitelor manivele și întrepunătoare cu ajutorul cărora muncitorul minuieste mașina-unealtă, cum se servește muncitorul de acestea în timpul lucrului etc.

Fiecare vizită în întreprindere va fi urmată de o analiză a acesteia, în care vor fi scoase în evidență tocmai acele cunoștințe și deprinderi practice de muncă cu care trebuie să rămîna elevii din vizita făcută în întreprindere și pe care ei vor trebui să și le dezvolte în viitor prin alte căi.

Astfel, prin observații, elevii școlii de cultură generală pot căpăta numeroase cunoștințe practice despre producție, pot fi bine pregătiți pentru activitatea practică viitoare.

F. DIAC
PAVAI ALEXANDRU
profesor la Școala medie din Dej

Întîlnire cu prietenii dragi

De curind, în viața unității de pionieri de la Școala medie „Mihail Sadoveanu“ din București s-a petrecut un eveniment important: sfatul unității a organizat pentru pionierii frunzei o excursie la Podul Prieteniei și o întîlnire, acolo pe pod, cu prietenii dragi — pionierii bulgari din orașul Russe.

Cînd cei 50 de pionieri din clasele a III-a și a IV-a pășeau sub arcadele monumentale ale podului, în celălalt capăt se zăreau, îndreptîndu-se spre noi, pionierii bulgari. Într-o clipă, rîndurile s-au rupt. Copiii și-au strîns prieteneste minile, s-au îmbrățișat.

Apoi, pionierii au dansat „Alunelul“ și „Padruka mala“, au cîntat, au făcut schimb de cravate, de insigne, de bănușe, de adrese. Pionierii bulgari au povestit cu însuflețire prietenilor lor români despre modul interesant în care și-au petrecut vacanța de vară în tabăra de pionieri și despre activitatea în comună ce se desfășoară la Casa pionierilor din orașul Russe. La rîndul lor, pionierii români le-au vorbit amănunțit despre activitatea bogată pe care o desfășoară la Palatul pionierilor, la cercări etc.

Cele două ore cit a durat întîlnirea au trecut pe nesimțite. Trompetele și tuburile au sunat adunarea. Rîndurile orle și strigăte: „Drum bun!“ „Salutați pionierii din R. P. Romîni!“ „Salutați pionierii din R. P. Bulgaria!“

În drum spre casă, și unii și ceilalți au făcut planuri pentru viitoarea întîlnire, pe care o doresc cit mai grabnic.

Preocupări de ortografie și punctuație la lecțiile de gramatică

Deprinderile de ortografie și punctuație ale elevilor au o mare însemnătate în munca lor de însușire a cunoștințelor la toate obiectele, după cum vor fi de o importanță deosebită și în viitoarea lor activitate în producție, în viață.

În procesul de învățămînt sînt nenumerate împrejurările în care cadrele didactice trebuie să facă observații și să dea îndrumări elevilor asupra scrierii corecte a cuvintelor și expresiilor, asupra folosirii unei punctuații adecvate. Dar principala cale de a-i învăța pe elevi să scrie corect o constituie lecțiile de gramatică. Pentru a se asigura o însușire conștientă și sistematică a cunoștințelor de ortografie și punctuație este necesar ca ele să fie studiate în legătură strînsă cu noțiunile de lexic, morfologie și sintaxă. Lecțiile de gramatică trebuie să dea elevilor explicația științifică a regulilor de ortografie și punctuație, singurul mijloc care asigură — o dată cu înțelegerea acestor reguli — o memorare mecanică (deci, implicit, temporară), ci o însușire activă, ducînd la memorarea trainică, durabilă.

Se mai întîlnesc profesori care consideră că le pot forma elevilor deprinderi de scriere corectă numai sau aproape numai prin predarea izolată a unor reguli de ortografie și punctuație, exclusiv în lecțiile rezervate acestui scop. Procedul nu dă roade, pentru că în acest caz nu sînt înțelese legăturile ce se stabilesc în frază și care cer, precum știm, o anume ortografie și o anume punctuație, înlesnind exprimarea cît mai exactă a ceea ce vorbitorul (respectiv elevul) dorește să expună, să transmită. Dacă ne bazăm pe însușirea mecanică de către elevi a normelor de ortografie și punctuație, va trebui să luptăm după aceea neconștient cu greșelile pe care le vor face la tot pasul. Elevii vor scrie însă întotdeauna corect dacă vor învăța regulile înțelegîndu-le deplin. Aplicarea lor repetată în practică, în exerciții cît mai dese și mai variate, ne va scuti de luarea repetată a muncii de la început.

Cei mai mulți profesori de limbă română sînt conștienți de folosul pe care-l au oprindu-se cu fiecare prilej, la lecțiile de gramatică, asupra problemelor de ortografie și punctuație, pentru a le discuta cu clasa, pentru a-i deprinde pe elevi să se conformeze regulilor, pentru a face aplicațiile necesare. Așa procedează, de pildă, profesoara Florica Lungu de la Școala elementară nr. 3 din Craiova. La lecția de repetare a pronumelui în clasa a VII-a, bunăoară, tov. Lungu s-a oprit să lămurească ortografierea formei scurte, atone, a pronumelui personal unit prin linioară cînd e roșit împreună cu verbul sau cu conjuncția la subjonctiv (de exemplu: *luați-o, l-am văzut, să-i întrebăm*), cerînd să se explice rolul linioarei. Întîlnind un vocativ, a cerut elevilor să argumenteze morfologic punctuația după poziția lui la începutul, în mijlocul sau la sfîrșitul frazei. La pronumele de întîrire profesoara a ținut să sublinieze că atunci cînd vorbesc despre sine, băieții trebuie să folosească forma *însuși*, iar fetele forma de feminin *însăși*. La pronumele personal *dînsul* profesoara a pus o întrebare menită să-i ajute pe elevi în însușirea corectă a acestei forme (la origine un substantiv articulat): „Cu cîți *l* se scrie pronumele personal *dînsul* la plural?”

Un elev a scris la un moment dat pe tablă: *o să-ți o dea*; el a fost corectat pe loc de către colega.

Este foarte lăudabilă strădania tovarășei Lungu de a-i înarma pe elevii ei cu cunoștințe și deprinderi temeinice de scriere corectă. Cu atît mai mult ar trebui să vedem să nu-i scape în lecții nici o neajuns, nici o greșală, așa cum s-a întîmplat, din păcate, la lecția despre care vorbim. Într-adevăr profesoara a trecut fără s-o corecteze peste pronunțarea greșită a cuvîntului *feminin*, lăsînd un elev să spună *fcmenin*, deși se știe că pronunțarea gre-

șită duce cel mai adesea și la o scriere greșită. Mai grav este faptul că ea a susținut că în propoziția „*Noi, frații tăi?*” *noi* este un vocativ, cînd, în realitate, este vorba de un nominativ, deoarece avem de-a face cu o propoziție eliptică de predicat. Înlăturînd asemenea neglijențe și greșeli, tov. Lungu va izbui, datorită străduinței cu care muncește, să asigure o pregătire temeinică a elevilor ei.

Sînt suficiente elementele care dovedesc roadele preocupărilor pentru ortografie și punctuație și la Școala medie nr. 3 din Craiova. Reușind să asigure însușirea temeinică de către elevii ei din clasa a VII-a a cunoștințelor de ortografie și punctuație, profesoara Elena Dobrescu de la această școală nu mai este nevoită acum să se oprească la tot pasul să dea noi și noi lămuriri. „Din mers”, în legătură cu părțile de vorbire și părțile de propoziție din exemplele scrise pe tablă pentru studiul declinării substantivelor, profesoara a solicitat din cînd în cînd clasa să îndrepte unele greșeli făcute de cîte un elev care se grăbea și i-a cerut acestuia să justifice forma corectă.

Destul de des au fost în stare să îndrepte singuri și să dea explicații acolo unde au greșit din neatenție sau din grabă și elevii claselor a V-a și a VII-a ale Școlii elementare nr. 16 din Craiova (profesor tov. Ion Berca). Într-un răspuns, un elev din clasa a V-a a pronunțat *singular* (probabil formîndu-l de la *singur + al*, după modelul lui *plural*). Toți colegii lui au sărit să-l corecteze. Pro-

fesorul a ajutat la lămurirea mai pe larg a cazului, ceea ce a făcut ca, mai departe, elevul respectiv să folosească forma corectă.

Trebuie spus însă că preocupările de ortografie nu sînt totdeauna prezente în activitatea profesorului. Dacă el urmărește amănunțit însușirea noțiunilor de morfologie și sintaxă, trece adesea cu vederea peste însemnătatea lor în ortografiere și punctuație. Urmările n-au întîrziat să apară. Elevii fac destul de multe greșeli.

Intervin și cazuri cînd profesorii înșiși nu sînt suficient de atenți la propria lor exprimare, care are o influență covârșitoare asupra elevilor, servindu-le adesea drept principal exemplu. Iată că, la un moment dat, profesorul I. Berca a formulat întrebarea: „Ca... (după o ezitare) morfologic ce este el?” Fără a mai sta să judece, un elev a și răspuns: „Ca morfologic el este adverb”. Două eleve n-au putut identifica greșelile de punctuație deoarece profesoara lor, tovarășa Dobrescu, le ceruse, dintr-o confuzie de moment, să fie atente la... ortografie.

Faptele întîlnite la cele cîteva lecții de limbă română despre care se vorbește mai sus arată că grija profesorilor de a insista cît e necesar — ca o preocupare permanentă, sistematică — asupra chestiunilor de ortografie și punctuație, întotdeauna cînd mersul lecției o cere, ajută cît se poate de mult la însușirea temeinică a unor bune deprinderi de scriere corectă.

G. VARZARU

Compunere liberă. Sînt altele subiecte... Pe care să-l alegi?

De ce atîtea note slabe la școala nr. 139?

În cele două luni care au trecut de la începutul anului școlar, cadrele didactice au avut timp ca — depășind faza de început, în care au rezolvat unele probleme organizatorice și au asigurat recapitularea cunoștințelor predate în anul trecut — să treacă la munca sistematică de instruire și educare a elevilor. La rîndul lor, aceștia au avut suficient timp să se acomodeze cu noile materii pe care le studiază în acest an, să-și cunoască profesorii noi și să-și însușească multe cunoștințe și deprinderi.

Strădania comună a profesorilor și elevilor, rezultatele muncii lor au și început să se oglindească în cataloage. Răsfoind paginile acestora întîlnești adesea multe note bune și foarte bune, unele note mediocre, din cînd în cînd și note slabe.

Dar iată o școală ale cărei cataloage prezintă un caracter deosebit. Este vorba de Școala de 7 ani nr. 139 din Capitală, iar „caracterul deosebit” la care ne-am referit este, din păcate, negativ. Cataloagele sînt pline, îndeosebi, de note slabe. În catalogul clasei a V-a „A”, de pildă, se află 113 notări cu 1, 2, 3 și 4 și 85 cu 5 și 6. În cel al clasei a V-a „B” — 75 de notări cu 2, 3 și 4 și 67 cu 5 și 6. La clasa a VI-a „A” sînt 97 de note de 2, 3 și 4, la a VI-a „C” 100 de note de același fel. La clasa a VII-a „B” sînt 140 de note de 3 și 4 și 102 note de 5 și 6. La celelalte clase (a V-a „C”, a VI-a „B”, a VII-a „A”) situația este aceeași: un număr extrem de mare de note sub limită și multe note mediocre. La clasa a V-a „A” există o singură notă maximă la istorie și una la educație fizică.

Cum se explică această situație? Discutînd cu direcția școlii, cu unii profesori și diriginți, aflăm că foarte mulți elevi nu stăpinesc cunoștințele predate în clasele anterioare și, din această cauză, întîmpină mari greutăți în însușirea noilor cunoștințe. De asemenea, mulți dintre ei se prezintă des la școală cu temele nescrise și cu lecțiile neînvățate.

Bineînțeles că atunci cînd elevul a venit nepregătit la școală trebuie să primească nota pe care o merită. Dar faptul că notele slabe au devenit o caracteristică a școlii nr. 139 nu trebuie oare să dea serios de gîndit colectivului de pedagogi care lucrează aici? Rezultatele pe care le obține un profesor la clasa lui nu constituie oare cel mai grăitor indiciu despre felul cum muncește el cu elevii, despre capacitatea lui profesională și despre felul cum înțelege să-și facă datoria? Fără îndoială că da. Spre deosebire de trecut, de școala burghezo-moșierească, în care elevii erau socotii drept singurii vinovați de nivelul scăzut al pregătirii lor, în școala noastră profesorii sînt și trebuie să simtă din plin marea răspundere ce apasă pe umerii lor în instruirea și educarea tinerei generații, a constructorilor de mîine ai societății socialiste. Înțelegerea rolului pe care îl are pedagogul în școala noastră nouă presupune folosirea unor metode care să dezvolte dragostea elevilor față de școală, pasiunea pentru învăța-

tură, dorința de a deveni cetățeni cu un larg orizont cultural și științific. Elevii trebuie ajutați, urmăriți și îndrumați pas cu pas pe drumul pentru ei plin de taine, de greutăți dar și de succese al cunoașterii.

Analizînd notele primite pînă acum de elevii claselor V—VII de la școala nr. 139 îți pui pe drept cuvînt întrebarea: cum muncesc pedagogii de la această școală? Cum justifică ei faptul că elevii au mari goluri în bagajul de cunoștințe din anul trecut? Doar tovarășii profesori George Popescu, Jeana Todorașcu, Arthur Cornea, Aurora Lăzărescu și alții au lucrat și în anii trecuți cu actualii lor elevi. Nu este nici o cinste pentru colectivul pedagogic faptul că de cîțiva ani școala se clasează printre ultimele, ba chiar și ultima din raion în ce privește rezultatele la învățătură. Cum se împacă conducerea școlii cu această situație? Nu crede tovarășul director Niculescu că dă dovadă de comoditate, de nepăsare chiar, în rezolvarea problemei capitale — îmbunătățirea procesului de învățămînt — în școala pe care o conduce? Cum altfel dacă nu atitudine de cocoloșire a lipsurilor poate fi numită atitudinea tovarășului director adjunct Sanțu Călin, care consideră că nici unuia dintre profesori nu se poate reproșa nimic în afară de o exigență exagerată?

Notele primite de elevi trebuie să oglindească succesele pe care aceștia le obțin treptat la învățătură. Se pare însă că la școala nr. 139 unii profesori de la clasele V—VII folosesc notele mici nu numai pentru a reda o situație de fapt (din păcate, cum am arătat, situația aceasta se întîlnește foarte adesea la această școală), dar și pentru a-i „speria” pe elevi și a-i determina în felul acesta să învețe mai bine. Este evident însă că elevii nu se „speria”. Ei continuă să învețe destul de slab. Dar acest procedeu arată și faptul că profesorii respectivi merg pe calea minime rezistențe: este mult mai ușor să dai notele cele mai mici decît să-l ajuți pe elev să devină conștient de îndatoririle sale. De ce colectivul de pedagogi al școlii admite să se mai mențină încă această tradiție preluată din școala veche? De ce unii profesori tineri, ca de exemplu A. Dușescu și Lucia Pantazî, formați în anii regimului nostru, în școala noastră nouă, nu luptă cu hotărîre împotriva acestei moșteniri și nu contribuie la dezvoltarea concepției pedagogice înaintate?

Fără discuție, exigența este absolut necesară în școală, ca și în oricare alt loc de muncă. Ea trebuie să-i obișnuiască pe elevi să-și îndeplinească conștient îndatoririle, să fie la rîndul lor exigenți cu ei și cu colegii lor. Totodată însă profesorii trebuie să țină seama de cerințele principiului accesibilității în munca cu elevii, să nu le pretindă acestora lucruri care depășesc vîrsta lor, puterea lor de muncă și de înțelegere.

În sistemul de notare a cunoștințelor elevilor folosit la Școala de 7 ani nr. 139 se poate constata și o altă lipsă: faptul că, pînă la data de

7 noiembrie, un număr prea mare de elevi nu au primit la unele discipline nici o notă. Se știe că este deosebit de important să se pună note de la începutul trimestrului, pentru ca profesorul să știe cum evoluează fiecare dintre elevii săi și să poată da astfel fiecăruia la timp ajutorul de care are nevoie. Notarea elevului nu este o simplă formalitate — așa cum socotesc, probabil, profesorii de limbă română, de limbă franceză, rusă sau fizică — și chimie de la școala nr. 139, care și-au lăsat mulți elevi fără notă pînă la această dată. Se înțelege că, pusă în ultimul moment, cînd trebuie să se încheie situația în catalog, nota este acordată adesea superficial, fără să corespundă intrutotul situației reale. Problema nu este fericit rezolvată nici printr-un extemporal dat în grabă la sfîrșitul trimestrului.

Sînt și cazuri cînd, deși profesorii i-au notat pe elevi, au pus nota nu în catalog, ci într-un caiet personal, adăugînd și unele scurte însemnări despre elevii respectivi, ceea ce servește la o mai bună cunoaștere și urmărire a muncii elevilor. Dar este necesar ca notele să fie neapărat trecute și în catalog, care trebuie să oglindească în orice moment situația elevilor la toate disciplinele. Notele trecute în catalog, avînd valoare de document oficial, trebuie să fie acordate cu mult discernămint, cu multă grijă.

Situația notelor, așa cum se prezintă în momentul de față la clasele V—VII ale școlii nr. 139, este îngrijorătoare. Profesorii acestei școli, conducerea ei trebuie să analizeze în spirit autocritic munca pe care o desfășoară și să găsească grabnic cele mai bune metode de îmbunătățire a activității lor.

Școala nr. 139 este situată într-unul din cartierele muncitorești ale Capitalei noastre. Aici învață fii ai muncitorilor de la I.T.B., de la fabrica „Răscăla din 1907”, de la întreprinderea „T. Vladimirescu”. Pedagogii școlii trebuie să simtă mai din plin răspunderea care le revine în instruirea și educarea fiilor de muncitori, să fie la înălțimea sarcinii care le stă în față. Diriginții, ca și ceilalți profesori, au datoria să țină o legătură strînsă cu părinții elevilor, să-i atragă în jurul școlii, să valorifice sprijinul pe care-l pot primi din partea lor.

Secția de învățămînt a raionului Lenin — care deși a inspectat de mai multe ori această școală și a cunoscut bine situația de aici, nu a luat pînă acum măsuri eficiente de schimbare a stării de lucruri — trebuie să intervină neîntîrziat, să ajute colectivul pedagogic să găsească mijloacele cele mai indicate pentru înlăturarea lipsurilor existente.

Mai este timp, chiar pînă la sfîrșitul primului trimestru, ca să se observe o reală îmbunătățire în munca pedagogilor de la Școala de 7 ani nr. 139.

E. FLORESCU

Cu privire la sectoarele economice și structura de clasă în R. P. R.

Teoria despre clasele sociale și lupta de clasă ocupă un loc central în învățătura marxist-leninistă. De înțelegerea naturii fiecărei clase și păturii sociale, de analiza raporturilor dintre clase în fiecare etapă a dezvoltării societății, de cunoașterea schimbărilor petrecute în structura claselor sociale depinde în măsură hotărâtoare elaborarea unei linii politice juste de către partidul marxist-leninist al clasei muncitoare. Teoria marxistă a claselor sociale și luptei de clasă stă la baza învățării despre caracterul inevitabil al instaurării dictaturii proletarietului, ca unicul drum de trecere de la capitalism la socialism, despre alianța clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare, despre rolul conducător al clasei muncitoare și partidului său marxist-leninist în revoluția și construcția socialistă. În perioada de trecere de la capitalism la socialism, din analiza schimbărilor ce se petrec în structura de clasă a societății, partidul trage concluzii privind politica de construire a economiei și culturii socialiste.

Marx și Engels au arătat că baza existenței claselor sociale o constituie deosebirea dintre oameni după locul pe care îl ocupă în sistemul relațiilor materiale de producție, istoricește determinate. Clasele sociale, scria Engels, sînt de fiecare dată produsul relațiilor de producție și de schimb, într-un cuvînt, al relațiilor economice din epoca lor. Dezvoltînd și îmbogățind tezele marxiste, Lenin a definit clasele sociale ca fiind „...grupuri mari de oameni, care se deosebesc după locul pe care-l ocupă într-un anumit sistem de producție socială istoricește determinat, după raportul lor (de cele mai multe ori consfințit și întărit prin legi) față de mijloacele de producție, după rolul pe care-l au în organizarea socială a muncii, și deci după felul în care obțin acea parte de care dispun din bogăția societății și după mărimea acestei părți”¹.

Definiția leninistă se referă la clasele sociale existente în modurile de producție cu clase antagoniste, în condițiile existenței proprietății private asupra mijloacelor de producție. Ea constituie însă arma teoretică și în analiza claselor sociale din perioada de trecere de la capitalism la socialism.

În orice societate, prin urmare și în condițiile perioadei de trecere de la capitalism la socialism pe care o străbate țara noastră, schimbările înfăptuite în cadrul modului de producție, schimbarea raporturilor de proprietate asupra mijloacelor de producție, constituie izvorul transformărilor sociale, de clasă.

Reforma agrară, naționalizarea principalelor mijloace de producție industriale, crearea și dezvoltarea relațiilor de producție socialiste în industrie, agricultură, în toate ramurile economiei naționale — înfăptuite de puterea populară — au schimbat poziția diferitelor clase sociale față de mijloacele de producție, locul lor în sistemul producției materiale, felul în care își însușesc partea ce le revine din venitul național. Unele clase sociale au dispărut complet sau aproape complet, altele s-au transformat radical. În procesul desăvîșirii revoluției burghezo-democratice a fost desființată ca clasă moșierimea. Prin naționalizarea întreprinderilor industriale, de transport, a comerțului de gros etc. și prin înfăptuirea altor sarcini ale revoluției socialiste a fost desființată ca clasă burghezia de la orașe. În 1959 au fost lichidate rămășițele oricăror forme de exploatare a omului de către om în agricultură. Trecerea terenurilor agricole care depășesc puterea de muncă a chiaburilor în folosința gospodăriilor agricole colective sau a altor unități agricole socialiste, însoțită de trecerea proprietăților acestor terenuri în categoria ce corespunde noii lor stări social-economice, a însem-

nat lichidarea bazei economice a chiaburimii, desființarea ei ca clasă

În anii puterii populare, poporul român, condus de Partidul Muncitoresc Român, a obținut succese hotărâtoare în construirea bazei economice a societății socialiste. În 1948, după naționalizarea principalelor mijloace de producție, structurile economice a Republicii Populare Române îi era caracteristică existența a mai multor sectoare economice: socialist, mica producție de mărfuri și privat-capitalist. În perioada care s-a scurs s-au obținut succese de însemnătate istorică în dezvoltarea spre socialism a R.P.R. Socialismul a învins pe deplin și definitiv în industrie, în sistemul bancar-financiar, în comerț și deține poziții hotărâtoare în agricultură. A fost creată și se lărgeste continuu baza tehnică-materială a socialismului. Întreaga economie socialistă cunoaște un puternic avînt. Aceste realizări se oglindesc în structura economică-socială a țării. În prezent există în țara noastră următoarele sectoare social-economice:

1. Sectorul socialist, care se bazează pe proprietatea socială asupra mijloacelor de producție și pe relații de producție de colaborare și ajutor reciproc între oamenii muncii. În cadrul sectorului socialist există două forme de proprietate socială — forma proprietății socialiste de stat (bun al întregului popor) și forma proprietății cooperatist-colectiviste (de grup), bun al diferitelor unități agricole cooperatist-socialiste și al colectivelor de oameni ai muncii din cooperata de consum și din cooperata meșteșugărească.

Proprietatea socialistă de stat, principala parte a sectorului economic socialist, cuprinde: fabricile, uzinele și minele, pădurile, apele, izvoarele de energie naturală, bogățiile de orice natură ale subsolului, transportul feroviar, fluvial, maritim, aerian, auto, băncile, poșta și telegraful, telefonul și radioul, mijloacele de tipar, cinematografia și teatrul, gospodăriile agricole de stat, stațiunile de mașini și tractoare, întreprinderile comunale, partea naționalizată a fondului de locuințe, întreprinderile comerciale de stat, instituțiile științifice și culturale de stat, instituțiile de învățămînt, sanatoriile, spitalele și stațiunile balneo-climaterice ș.a. Proprietatea socialistă de stat este forma cea mai dezvoltată a proprietății sociale din țara noastră. De aceea sectorul socialist de stat are rolul conducător în economia națională, dezvoltarea sa determinînd dezvoltarea tuturor ramurilor producției sociale, inclusiv dezvoltarea proprietății cooperatist-colectiviste; sectorul socialist de stat are rolul principal în determinarea mersului înainte spre socialism al întregii noastre societăți.

Proprietatea socialistă de stat este într-o continuă dezvoltare. Relațiile de producție socialiste, statornicite pe temelia acestei proprietăți, sînt un puternic motor al dezvoltării forțelor de producție. S-a dezvoltat și se dezvoltă în primul rînd industria socialistă și pivotul ei, industria grea, baza progresului tuturor celorlalte ramuri ale economiei naționale. În anii puterii populare au fost construite 138 de fabrici și uzine noi, iar alte peste 300 au fost reutilitate cu instalații și agregate moderne. Au fost făurite noi ramuri industriale și dezvoltate cele moștenite de la vechiul regim. Producția industrială a crescut în perioada 1948—1958 de peste 4,6 ori. Fondurile fixe din sectorul socialist erau în 1958 cu 78% mai mari față de 1950. A crescut baza tehnică-materială în sectorul socialist de stat din agricultură; numai numărul tractoarelor fizice era în luna august 1959 de 36.000, față de cca. 4.000 aflate în România burghezo-moșierească în 1938.

Creșterea continuă a proprietății socialiste de stat este

chezășia progresului economic al țării, a ridicării neconținute a nivelului de trai material și cultural al populației.

Forma cooperatist-colectivistă a sectorului socialist cuprinde gospodăriile agricole colective, întovărășirile agricole, cooperativele agricole de producție, cooperata meșteșugărească, cooperata de consum cu inventarul lor, întreprinderile sau construcțiile ce le aparțin și producția pe care ele o realizează. La 1 august a.c. existau 15.668 de gospodării colective, cooperative agricole de producție și întovărășiri agricole, în care s-au unit 2.489.400 de familii, reprezentînd 69,5% din totalul gospodăriilor țărănești. La începutul acestui an erau 638 de cooperative meșteșugărești, care dispuneau de 8.227 unități de deservire a populației. 170.000 meșteșugari de diferite specialități sînt reuniți în cooperata meșteșugărești. Cooperata de consum dispune de peste 26.000 unități de desfacere — magazine universale, magazine specializate, restaurante, cofetării — de 800 secții de producție, care fabrică bunuri de consum, materiale de construcții etc.

Proprietatea socială cooperatist-colectivistă se află într-o continuă dezvoltare și consolidare. Suprafața agricolă a sectorului cooperatist la sate a crescut de la 1.183.100 ha în 1955 la 5.935.900 ha la 1 august 1959. Fondul de bază la 100 ha de teren agricol a atins peste 100.000 de lei. Crește fondul obștesc în întovărășirile agricole prin cumpărarea de unele agricole, animale de muncă și de producție, construirea de grajduri, saivane etc. În ce privește cooperata meșteșugărească, valoarea fondurilor fixe din industria cooperatistă era la începutul acestui an de 707.000.000 de lei iar producția globală a industriei cooperatiste în producția globală a industriei socialiste reprezenta 7%. La aceeași dată valoarea mijloacelor fixe ale cooperatist de consum era de 800.000.000 de lei. Dezvoltarea averii obștesc în cooperata agricolă de producție și meșteșugărească constituie izvorul creșterii bunei stări a țărănimii cooperatiste și meșteșugarilor cooperatori.

Sectorul economic socialist de stat și sectorul cooperatist-colectivist conlucrează în cea mai strînsă legătură pe linia multilaterală a producției și schimbului, în aplicarea politicii partidului, de dezvoltare a economiei naționale și ridicare continuă a nivelului de trai al poporului muncitor. Consolidarea continuă a agriculturii socialist-cooperatiste depinde în măsură hotărâtoare de industrializarea țării, de ajutorul dat de către statul democrat-popular prin stațiunile de mașini și tractoare, prin bugetul de stat etc. De aceea interesul general al tuturor oamenilor muncii este dezvoltarea continuă a sectorului socialist de stat, în primul rînd dezvoltarea industrializării socialiste a țării.

2. Sectorul micii producții de mărfuri cuprinde gospodăriile țărănești individuale mici și mijlocii, bazate pe munca proprie a producătorului, atelierele meseriașilor care nu exploatează munca alt-

În 1949 aproape 94,5% din totalul gospodăriilor țărănești îl formau țărani muncitori cu gospodării individuale. În procesul transformării socialiste a agriculturii, prin intrarea țărănilor muncitori în unități agricole socialist-cooperatiste, numărul țărănilor din sectorul micii producții de mărfuri s-a redus an de an. În prezent, din sectorul micii producții de mărfuri fac parte aproximativ 1.100.000 de familii țărănești, care stăpînesc mai puțin de 30% din suprafața arabilă a țării. Cît privește meseriașii cu ateliere proprii, care nu exploatează muncă străină, numărul lor, de asemenea s-a redus încontinuu, o dată cu creșterea numărului celor intrați în cooperative meșteșugărești. După date estimative la 1 ianuarie 1959 existau în țară (la orașe și sate) 125.000 meseriași necooperativizați (inclusiv membrii de familie).

În interiorul micii producții de mărfuri, și cu deosebire în rîndurile țărănilor muncitori cu gospodării individuale, au loc schimbări de o însemnătate deosebită. Dezvoltarea puternică a sectorului socialist, în primul rînd rezultatele obținute în industrializarea socialistă a țării și transformarea socialistă a agriculturii, influențează producția și schimbul din sectorul micii producții de mărfuri. Țăranii muncitori cu gospodării individuale sînt legați prin relații economice multilaterale cu industria socialistă, cu agricultura socialistă, cu comerțul socialist, cu organizațiile socialiste de credit. Prezența la sate a stațiunilor de mașini și tractoare, a gospodăriilor de stat, a cooperatist de consum influențează activitatea de producție și de schimb a gospodăriilor țărănești individuale și li dă, pe baza interesului material al țărănilor, o orientare nouă, deosebită de ceea ce se înțelege în mod obișnuit prin „mică producție de mărfuri”. Țăranul individual intră din ce în ce mai mult în relații de producție și de schimb cu industria, comerțul și creditul socialist, ceea ce îl îndepărtează, treptat, de cercul strîmt al micului producător de mărfuri și îl introduce în sfera relațiilor economice socialiste. Cît de complexe sînt procesele din interiorul micii producții de mărfuri, în condițiile actuale ale construcției socialiste la noi în țară, o arată, de exemplu, situația țăranului cu gospodărie individuală înscris în cooperativele de consum. Acesta își bazează existența pe proprietatea privată asupra mijloacelor de producție, dar desface mărfuri și se aprovizionează prin cooperata, primește sprijinul stațiunilor de mașini și tractoare, al gospodăriilor de stat, contractează cu statul socialist etc. Toate acestea îi restrîng calitatea sa de mic-producător și îl îndreaptă înspre relații de producție și de schimb cu conținut socialist, care nu sînt socialiste, dar au și un conținut economic socialist. Orașul socialist, sectorul socialist din agricultură prin toate pirghiile economice de care dispun, exercită o mare forță de atracție și duc după sine satul spre socialism. Statul democrat-popular, aplicînd politica Partidului Muncitoresc Român, conduce acest proces complex, a cărui deplină încheiere va marca făurirea economiei socialiste unitare.

3. În economia țării noastre mai există încă unele elemente capitaliste. Sectorul capitalist, care în 1949 dădea 48,6% din producția globală industrială a țării, cuprindea 60,5% din comerț și cca. 5,5% din numărul gospodăriilor țărănești individuale, a suferit schimbări foarte mari. Creșterea an de an a sectorului socialist — de stat și cooperatist — a dus la restrîngerea concomitentă a sferei relațiilor capitaliste de exploatare. Burghezia de la orașe și chiaburimea au fost desființate ca clase. Au rămas ca elemente capitaliste, cu o greutate specifică neînsemnată în cadrul economiei naționale, unii care își asigură existența pe calea comerțului particular, însușindu-și o parte din veniturile oamenilor muncii, unii proprietari de mijloace de producție de la sate (deținători de prese de ulei, darace de lînă, gaterne, mori țărănești, piuă

Mazinele Săvinești, Sala înfășurării firelor.

(Continuare în pag. 6-a)

¹ V. I. Lenin, Opere, vol. 29, E.S.P.L.P., 1956, pag. 404—405.

Cu privire la sectoarele economice și structura de clasă în R. P. R.

(Urmare din pag. 5 a)

ori cazane de fabricat rachi), precum și unii deținători de mici întreprinderi care folosesc muncă salariată sau, sub diferite forme deghizate, exploatează munca altora.

Structura economică nouă a țării noastre în perioada actuală îi corespunde o structură socială nouă. Majoritatea zdrobitoare a populației o formează oamenii muncii — clasa muncitoare, țărâna, intelectualitatea, alte categorii de oameni ai muncii. După datele recensământului din februarie 1956, date mult deșchise în prezent, muncitorii din industrie și agricultură* și personalul operativ din comerț, inclusiv membrii lor de familie, reprezintă 23,7% din totalul populației; 13,6% sînt funcționari, intelectuali** și membrii lor de familie; 58,3% din populație o constituie țărâna și membrii lor de familie; 3,7% meșteșugari***; cca. 0,1% comercianți; 0,6% alte persoane, printre care acelea care trăiesc din venituri neprovenite din muncă (misite, chirie etc.).

În Republica Populară Română, clasa muncitoare este clasa conducătoare în stat. Ea este clasa fundamentală a societății noastre, clasa cea mai înaintată, fiind legată de forțele de producție cele mai dezvoltate și de relațiile de producție cele mai înaintate, relațiile socialiste.

Schimbări radicale s-au petrecut în situația clasei muncitoare. Din clasa lipsită de mijloace de producție și exploatarea, clasa muncitoare a devenit stăpînă, împreună cu întregul popor, asupra principalelor mijloace de producție; din clasă dominată și lipsită de drepturi a devenit clasă dominantă, conducătoare. Aceasta a schimbat și rolul clasei muncitoare în organizarea socială a muncii: ea nu mai lucrează sub comanda capitaliștilor și în folosul acestora, ci este organizatorul producției sociale, de care dispune împreună cu toți oamenii muncii. În fața avangarda ei marxist-leninistă și folosind instrumentul puterii de stat, clasa muncitoare conduce toate celelalte categorii de oameni ai muncii pe drumul socialismului. Rolul conducător al clasei muncitoare este hotărîtor pentru victoria relațiilor de producție socialiste în întreaga economie națională.

Împortante schimbări s-au petrecut în compoziția clasei muncitoare. Au crescut numărul muncitorilor și greutatea lor specifică în cadrul populației. După datele statistice, numărul mediu scriptural al muncitorilor din principalele ramuri ale economiei naționale a crescut de la 1.222.900, în 1950, la cca. 2.000.000 în primul semestru al anului 1959. În România burgheză-mosierescă, majoritatea muncitorilor erau ocupați în industria ușoară, alimentară și în întreprinderi mici. În anii puterii populare, creșterea rîndurilor clasei muncitoare are loc în special pe baza marii industrii. În 1958, de pildă, numărul muncitorilor ocupați în industria cărbunelui, petrolului, metalurgiei fieroase, construcții de mașini și prelucrarea metalelor, chimică era de 339.500, față de 214.500 în 1950. În același an, aproape 470.000 de muncitori lucrau în întreprinderi care aveau peste 1.000 de muncitori. Aceasta duce la creșterea nivelului de organizare și de disciplină al clasei muncitoare, sporirea combativității ei, rolul său conducător în societate. Creșterea rîndurilor clasei muncitoare, cu deosebire creșterea numărului de muncitori ocupați în industria mare, largeste baza muncitorească a regimului democrat-popular, determină întărirea sa.

Mare importanță social-politică au schimbările intervenite în repartitia teritorială a muncitorilor pe diferite regiuni ale țării. În trecut, industria, și deci și clasa muncitoare, era concentrată în câteva centre mai importante — București, Hunedoara, Valea Jiului, Reșița, Valea Prahovei etc. În Oltenia, Moldova, Dobrogea, Maramureș, industria era slab dezvoltată, iar numărul muncitorilor era cu totul neglijabil în raport cu numărul total al populației. În anii puterii populare, ca urmare a repartizării raționale a forțelor de producție în țară a crescut numărul muncitorilor în acele regiuni. În scurt timp, pe harta țării s-au înscris noi orașe și centre industriale cu o populație muncitorească tot mai numeroasă.

S-au format noi detașamente ale clasei muncitoare care lucrează în agricultură. Statul democrat-popular promovează consecvent politica de mecanizare a întregii agriculturi și de consolidare a gospodăriilor de stat. În legătură cu aceasta au crescut an de an numărul stațiilor de mașini și tractoare, suprafața agricolă și gradul de mecanizare în gospodăriile agricole de stat, ceea ce a dus la creșterea corespunzătoare a numărului muncitorilor care lucrează în agricultură, cu deosebire al tractoriștilor și mecanizatorilor.

Sporirea numărului de muncitori la sate are o însemnătate politică și economică principală căci întărește rolul conducător al clasei muncitoare în construcția socialistă, întărește regimul democrat-popular, alianța muncitorească-țărănească.

Clasa muncitoare s-a maturizat politiceste; în rîndurile sale, conștiința socialistă s-a ridicat la un nivel foarte înalt. Crește nivelul cultural-tehnic al muncitorilor; înzestrarea economiei naționale cu tehnica modernă, mecanizarea și automatizarea unor procese de producție duc la creșterea gradului de calificare a muncitorilor, la lărgirea continuă a orizontului lor cultural-științific.

Clasa muncitoare își îndeplinește cu succes misiunea ei de forță conducătoare a societății, a tuturor oamenilor muncii, conducînd activitatea de construire a socialismului în Republica Populară Română.

Țărâna trece în perioada actuală printr-un profund proces de transformare. Cea mai de seamă transformare în rîndurile țărânilor este trecerea la socialism, reorganizarea socialistă a agriculturii. Aceasta constituie, în același timp, procesul transformării țărânilor într-o clasă nouă, omogenă — țărâna colectivistă. În prezent peste 2.500.000 de gospodării țărănești din totalul de cca. 3.600.000 sînt unite în gospodării agricole colective și întovărășiri agricole.

Colectivizarea agriculturii determină înlăturarea deosebirilor social-economice între țărani. Instaurarea proprietății cooperatist-colectiviste asupra mijloacelor de producție în gospodăriile agricole colective, folosirea mijloacelor tehnice de producție puse la dispoziție de către stat prin stațiile de mașini și tractoare schimbă raportul țărânilor colectiviste față de mijloacele de producție, rolul său în organizarea producției agricole, felul în care își însușește bunurile produse. Din mici proprietari și mici producători, țărâni muncitori se transformă în producători socialiști, care stăpînesc în comun

mijloacele de producție, muncesc laolaltă și organizează munca și repartitia după principiile socialiste. În gospodăriile colective se dezvoltă relații de producție, de colaborare și ajutor reciproc. Repartitia produselor are loc după cantitatea și calitatea muncii depuse de fiecare, izvorul veniturilor țărănilor colectivști fiind bunurile create prin munca în comun pe baza proprietății sociale și a sprijinului clasei muncitoare, al statului democrat-popular.

În întovărășirile agricole, unde relațiile de producție socialiste sînt mai puțin evoluat, au loc procese profunde ce determină, pe baza liberului consimțămînt și al interesului material al întovărășirilor, dezvoltarea întovărășirii spre forma superioară cooperatist-socialistă, gospodăria agricolă colectivă. În multe întovărășiri care au format fond obștesc și organizează munca în comun au apărut forme superioare de repartitie a produselor, în care se îmbină repartitia după suprafața de pămînt și atelajele aduse în întovărășire cu repartitia după munca depusă. Aceasta înseamnă dezvoltarea în întovărășire a elementelor socialiste de organizare a muncii, cit și a elementelor socialiste în repartitia produselor. Dezvoltarea fondului obștesc, dezvoltarea muncii în comun, introducerea sistemelor de organizare și retribuire a muncii după modelul gospodăriilor agricole colective, folosirea mijloacelor tehnice ale S.M.T. acționează în direcția înlăturării deosebirilor sociale dintre țărani, a schimbării rolului lor în sistemul producției sociale. În întovărășire se accentuează tot mai mult acele trăsături care apropie pe țărâni întovărășii de țărâni colectivști. Principala mijloc de producție din întovărășire, pămîntul, este comasat și lucrat în cea mai mare parte cu tractoarele și mașinile statului. În repartitia culturilor și repartitia produselor, interesul individual privat și influența pieței fac loc tot mai mult interesului colectiv și planificării. La aceasta contribuie deosebit de mult lucrarea pămîntului cu tractoarele S.M.T., contractările cu statul pentru vânzarea produselor agricole, creșterea fondului obștesc care influențează activitatea întovărășirilor. Călea de dezvoltare a întovărășirilor spre gospodăria agricolă colectivă este calea consolidării lor economice, a creșterii fondului obștesc, a organizării muncii în comun și folosirii mașinilor S.M.T., a introducerii unor sisteme de retribuție care tin seamă și îmbină retribuția după suprafața adusă în întovărășire și după munca depusă de fiecare membru al întovărășirii.

În rîndurile țărânilor, o parte, din ce în ce mai mică, își desfășoară încă producția în cadrul gospodăriilor lor individuale. Această parte a țărânilor are în proprietate privată mijloace de producție (pămînt, vite, inventar agricol mărunț) și își asigură existența din veniturile realizate prin muncă proprie. Țărâna individuală se află și ea într-un proces de schimbare. Deși continuă a produce în cadrul proprietății private, o serie de caracteristici specifice țărânilor mic-producători de mărfuri, așa cum s-a arătat mai sus, au devenit mai palide. Datorită politicii Partidului Muncitoresc Român, consolidării alianței muncitorești-țărănești, legăturile gospodăriilor țărănești individuale cu sectorul socialist, mai ales cu industria și comerțul socialist, asigură dezvoltarea acestor gospodării nu pe calea marxistă, ci a ridicării puterii lor economice. Legea economică fundamentală a socialismului, care își lărgeste neîncetat sfera de acțiune, influențează și activitatea de producție și de schimb în gospodăriile țărănești individuale, în sensul ridicării nivelului de trai al țărânilor. Dar gospodăria țărănească individuală are limite sale obiective în dezvoltarea producției. Călea pentru asigurarea unui nivel de trai ridicat, cerut de esența orînduirii socialiste, călea belșugului, a creării unei vieți mereu mai bune pentru țărânul muncitor, este trecerea sa în gospodăria colectivă, transformarea socialistă a întregii agriculturi.

Țărâna muncitoare este principalul aliat al clasei muncitoare în construirea socialismului. Interesele fundamentale ale acestor două clase — eliberarea de exploatare și construirea socialismului — coincid întru totul. Aceasta constituie temelia alianței muncitorești-țărănești. În procesul construirii socialismului, alianța clasei muncitoare cu țărâna muncitoare s-a dezvoltat și consolidat, devenind temelia de nezdărnăcat a regimului democrat-popular. O expresie a dezvoltării legăturilor de producție și de schimb între clasa muncitoare și țărâna este creșterea an de an a numărului de tractoare și mașini trimise de muncitorii la sate, creșterea volumului de mărfuri desfăcute la sate prin comerțul socialist și a volumului de produse agricole livrate de țărâna prin contractari și achiziții. În procesul construirii socialismului, alianța clasei muncitoare cu țărâna, prietenia de neînvinș a acestor două clase de oameni ai muncii, se dezvoltă și se consolidează mereu.

Schimbări importante s-au petrecut și se petrec în rîndul intelectualității. Tot ce este mai valoros în rîndurile intelectualilor de veche formație — savanți, oameni de artă și cultură, cadre didactice etc. — s-a alăturat operei de construire a socialismului. Are loc procesul de creare a unei intelectualități noi, provenită din rîndurile clasei muncitoare și ale țărânilor. Intelectualitatea, însușindu-și ideologia marxist-leninistă, are condițiile cele mai favorabile pentru fructificarea gândirii sale creatoare. Vorbind despre procesele multilaterale ce se petrec în rîndurile intelectualității din patria noastră, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a arătat în expunerea cu privire la lucrările celui de al XXI-lea Congres extraordinar al P.C.U.S. că, în țara noastră, în opera de construire a socialismului „intelectualitatea veche se transformă și se contopește cu noile generații de intelectuali, formați în anii puterii populare, alcătuind un unic detașament al intelectualității legate de popor, devotată construcției socialiste și inconștientă de dragostea și prețuirea tuturor celor ce muncesc“.

Regimul democrat-popular a deschis larg porțile școlilor de toate gradele pentru fiii celor ce muncesc, a legat școala de cerințele construcției socialiste și a organizat învățămîntul pentru muncitorii aflați în producție. În perioada 1948—1958, institutele de învățămînt superior au dat peste 100.000 de tineri absolvenți.

Semnificative sînt schimbările în structura profesională și de specialitate a intelectualității. În regimul burghez-mosieresc, o mare parte a intelectualilor o formau avocații, juriștii și diverși liber profesioniști. În anii puterii populare, ca o reflectare a progresului industrial și agricol al țării, crește an de an intelectualitatea tehnică-inginerească. În 1938, România număra 6.980 de ingineri. În perioada 1948—1958, numai facultățile de mine, petrol, chimie industrială, metalurgie și construcții de mașini au dat 14.352 de absolvenți. Agricultură a primit în aceeași perioadă un număr de 10.760 de ingineri agronomi și medici veterinari. A crescut numărul medicilor umani, al profesorilor și învățătorilor. Numărul medicilor umani care au absolvit facultățile între 1948—1958 se ridică la cca. 12.000

În anii puterii populare s-au petrecut schimbări în rîndul micilor meseriași. Statul democrat-popular a deschis perspectiva trecerii acestora la socialism, pe calea organizării în cooperative meșteșugărești. În prezent majoritatea meseriașilor s-au unit în cooperative, devenind producători socialiști. Mai există meseriași care lucrează încă în atelierul propriu, fără a exploata muncă străină.

Analiza schimbărilor petrecute în structura socială a Republicii Populare Romine în procesul desășurării construcției socialiste arată că regimul democrat-popular are o bază socială largă, își trage seva din forța unită a muncitorilor, țărănilor, intelectualilor și celorlalți oameni ai muncii în procesul luptei revoluționare pentru construirea socialismului s-a consolidat alianța muncitorească-țărănească, s-a format și întărit unitatea indestructibilă a poporului muncitor în jurul partidului și guvernului — trăsătură caracteristică a regimului democrat-popular.

În procesul construirii socialismului în țara noastră au apărut forțe motrice politice-ideologice, ca patriotismul socialist, unitatea moral-politică a poporului muncitor și frăția de luptă a oamenilor muncii romini și cei din rîndul minorităților naționale. Entuziasmul constructiv care a cuprins oamenii muncii este una din expresiile acțiunii acestor forțe motrice. În perioada actuală mai acționează legea luptei de clasă — forță motrice a dezvoltării societății în epoca de trecere de la capitalism la socialism. Lenin arată că în perioada de construire a socialismului trăsătura principală o constituie lupta dintre socialismul ce se dezvoltă și capitalismul care dispare, împotriva căruia clasa muncitoare luptă pentru deplină desființare economică, pentru lichidarea oricărei baze de renaștere a capitalismului, pentru reprimarea încercărilor de împotrivire ale foștilor exploatare și uneltelor lor. Instaurarea regimului democrat-popular ca formă a dictaturii proletariului nu înseamnă sfîrșitul luptei de clasă, ci, dimpotrivă, continuarea ei. Formele luptei de clasă, intensitatea ei, depind de forța regimului democrat-popular, de ponderea sectorului socialist în economia națională, de activitatea politică și obștească a oamenilor muncii, de raportul de forțe între clase, de raportul de forțe dintre lagărul socialist și cel capitalist pe plan mondial. Lupta de clasă capătă forme mai ascuțite sau mai puțin ascuțite, în funcție, în primul rînd, de gradul de împotrivire a elementelor dușmănoase față de construcția socialistă. Dușmanii regimului democrat-popular din rîndurile foștilor clase exploatare, rămășițele fasciste, vechile unelte ale burgheziei și moșierimii, uneltele cercurilor imperialiste internaționale nu se împacă cu gîndul că socialismul se dezvoltă și se consolidează, că speranțele lor în restaurarea vechilor rînduiri trebuie să apună pentru totdeauna. Ei încearcă să întreprindă acțiuni care să submineze orînduirea democrat-populară, să pună piedici în calea dezvoltării țării spre socialism. Partidul educă pe toți oamenii muncii și îndrumază organele de stat, organizațiile obștești, în spiritul unei înalte vigilențe politice și al combativității revoluționare, pentru izolarea și demascarea elementelor dușmănoase, pentru paralizarea oricăror uneltiri ale acestora.

Actuala structură de clasă a țării noastre trebuie privită în perspectiva dezvoltării societății spre victoria deplină a socialismului. Perspectiva care se deschide în fața poporului nostru ca, prin îndeplinirea planului de dezvoltare economică și culturală a țării pe 1960—1965, plan în curs de elaborare, să termine în linii generale construirea socialismului și să treacă la etapa desășurării construcției socialiste este de o importanță deosebită pentru transformările în structura socială a țării. Aceasta va apropia poporul nostru de perioada în care, prin construirea deplină a socialismului, se va crea o societate alcătuită din două clase prietene — clasa muncitoare și țărâna colectivistă — precum și din intelectualitatea socialistă, pășind mai departe, sub conducerea partidului, spre viitorul luminos al omenirii, societatea comunistă fără clasă.

RADU ILIESCU

Articol reprodus din „Lupta de clasă” nr. 9 din septembrie 1959.

BIBLIOGRAFIE

Au apărut următoarele manuale și cărți de literatură pedagogică:

- Istoria literaturii romine — pentru clasa a X-a.
- Istoria antică — pentru clasa a VIII-a.
- Istoria modernă și contemporană — pentru clasa a X-a.
- Aritmetica — pentru clasa I-a a școlilor ajutate.
- Citirea și gramatica — pentru clasa a II-a a școlilor cu limba de predare cehă.
- Citirea — pentru clasa a VII-a a școlilor cu limba de predare slovacă.
- Citirea — pentru clasa a V-a a școlilor cu limba de predare maghiară.
- Limba română — pentru clasa a VI-a a școlilor cu limba de predare maghiară.
- Citirea — pentru clasa a VI-a a școlilor cu limba de predare maghiară.
- Gramatica — pentru clasa a VI-a a școlilor cu limba de predare maghiară.
- Trigonometria — pentru clasa a X-a reală a școlilor cu limba de predare maghiară.
- Limba latină — pentru clasa a XI-a a școlilor cu limba de predare maghiară.
- Astronomia — pentru clasa a XI-a reală a școlilor cu limba de predare maghiară.
- Bazele darwinismului — pentru clasa a XI-a a școlilor cu limba de predare maghiară.
- Citirea — pentru clasa a VI-a a școlilor cu limba de predare germană.
- Istoria — pentru clasa a VII-a a școlilor cu limba de predare germană.
- Bazele darwinismului — pentru clasa a XI-a a școlilor cu limba de predare germană.
- Istoria — pentru clasa a IV-a a școlilor cu limba de predare ucraineană.
- Istoria — pentru clasa a IV-a a școlilor cu limba de predare rusă.
- Confectionarea materialului didactic cu mijloace proprii.
- Psihologia — de A. N. Leontico, traducere.

* Inclusiv maștrii de toate gradele și personalul de serviciu și pază.
** Inclusiv diverși liber profesioniști.
*** Sînt incluși meseriași cooperativizati, meseriași care lucrează în atelier propriu, proprietari de ateliere cu salariați, salariați acestora, membrii de familie al acestor categorii sociale.

PROCEDEE EFICACE ȘI DEFICIENTE

Instruirea în producție este o parte componentă obligatorie a pregătirii viitorilor muncitori calificați. Experiența acumulată în ultimii ani în acest domeniu ne permite să desprindem câteva din procedeele cele mai frecvente de organizare și desfășurare a acesteia și să tragem unele concluzii prin prisma rezultatelor obținute cu ajutorul lor.

În majoritatea fabricilor și uzinelor instruirea practică a ucenicilor din anii II și III se desfășoară de obicei pe lângă un muncitor calificat sau într-o echipă. Acest sistem are avantajul că permite ucenicilor lucrul la mașinile cele mai moderne în condițiile producției de serie, ca și efectuarea unor piese și ansamble de înaltă precizie. De asemenea, activitatea în marile întreprinderi industriale asigură cunoașterea și utilizarea de către ucenici a documentației tehnice, folosirea tehnologiei înaintate.

Realizarea acestor importante obiective ale instruirii în producție a ucenicilor depinde însă, în primul rând, de măsura în care colectivul de conducere și îndrumare a acestei activități este preocupat de asigurarea unor condiții științifice de practică și de felul cum urmărește, atât prin intermediul șefilor de sectoare și al maistrilor din producție, cât și cu ajutorul profesorilor de tehnologie, ca ucenicii să participe efectiv la lucrări.

Experiența organizării practicii în producție a ucenicilor prin repartizarea acestora pe mașini pe lângă muncitori-instrucții a permis să se ajungă la unele concluzii de care ar fi bine să ținem seama toate școlile profesionale. O primă condiție care asigură buna organizare a instruirii practice o constituie efectuarea instrucțiilor introductiv pentru lucrările specifice fiecărei secții și pentru fiecare lucrare în parte. Acest instrucțiu este efectuat în colectiv pentru întreaga grupă de ucenici care urmează să execute o anumită lucrare, fie de către maestrul instructor, fie de către profesorul de tehnologie specială. Aceștia sunt asistați în mod obligatoriu de șeful secției sau sectorului de producție respectiv, cel mai în măsură să explice în amănunt caracteristicile lucrărilor, metodele și procedeele folosite în execuție, condițiile tehnice și de calitate pe care piesa sau ansamblul trebuie să le îndeplinească. În instrucțiu introductiv trebuie folosită în măsură largă documentația tehnică a sectorului — deosebit de tehnologie, grafice de executare a lucrărilor — insistându-se asupra înălțării greseliilor care ar putea duce la rebotare.

Rolul colectivului de îndrumare și control al practicii și în mod special al maestrului instructor și al profesorului de tehnologie meseriei, de parte de a se mărgini la organizarea acestui instrucțiu introductiv, se extinde deosebit asupra conducerii permanente a activității în producție a ucenicilor și elevilor. Maistrul coordonator sau profesorul de tehnologie

trebuie să observe mai întâi cu atenție ce îndrumări primește ucenicul din partea muncitorului-instructor și cum se execută o anumită lucrare. El va interveni direct numai dacă va constata anumite omisiuni sau deficiențe. Trebuie să se aleagă cu grijă momentul cel mai potrivit pentru intervenția directă. Este bine ca aceasta să aibă loc de preferință la încheierea unei serii de lucrări, când maestrul coordonator sau profesorul de tehnologie poate să stea de vorbă cu ucenicii în prezența muncitorilor-instrucții, subliniind posibilitățile de a executa lucrarea în condiții mai bune și cu obținerea unei productivități mai înalte. Atunci când constată că un ucenic și-a însușit într-o măsură suficientă deprinderile de executare a unei anumite lucrări maestrul-instructor va cere muncitorului-instructor să-i permită ucenicului respectiv să execute în întregime lucrarea, bineînțeles sub directă lui supraveghere. Prin aplicarea acestei forme de instruire s-au obținut rezultate deosebite în ceea ce privește pregătirea practică a ucenicilor din anul II la școlile profesionale de pe lângă uzinele „Semenătoarea” și „23 August” și la Școala profesională de pe lângă Fabrica de rulmenți din Birlad.

Instruirea în producție organizată de Grupul școlar de petrol-chimie din Cimpina, de Școala profesională de pe lângă Fabrica de piese de schimb din Galați sau de Școala profesională de pe lângă Atelierele „Grivița Roșie” din București ne dovedește că se pot obține rezultate deosebite de bune și în cazul activității ucenicilor în cadrul unor brigăzi de muncitori, practică specifică instruirii în meserie de mecanici și lăcătuși mecanici. Pentru a obține asemenea rezultate este necesar însă ca îndrumarea brigăzii să fie asigurată de un tehnician sau un maestru cu calificare superioară, care să aibă o viziune de ansamblu asupra principalelor lucrări executate în secție și să poată da ucenicilor toate lămuririle necesare cu privire la metodele de muncă, la documentația tehnică folosită etc.

Pentru ucenicii din anul III, cea mai bună formă de instruire în întreprindere este, după cum arată experiența acumulată până acum, organizarea în interiorul întreprinderii, în principalele secții, a unor sectoare de lucru pentru ucenici, unde să le fie asigurate acestora locuri de muncă individuale. Asemenea sectoare separate de muncă pentru ucenici au fost organizate cu rezultate bune la uzinele „Iosif Ranghel” din Arad, la Fabrica de piese de schimb din Galați și la Fabrica de rulmenți din Birlad.

Cum sunt organizate sectoarele de muncă ale ucenicilor și de lucrări se repartizează acestora? Desigur, aceasta este o problemă cheie. Activitatea sectoarelor de muncă pentru ucenicii din fabrici și uzine trebuie să se desfășoare în contact direct și permanent cu procesul de producție

din secția unde se află sectorul respectiv, sub îndrumări unitare a unui maestru de înaltă calificare. Ucenicii vor executa în sectorul lor de muncă piese din planul de producție al secției, ținându-se seama însă de cerințele indicatorului tarifar pentru perioada respectivă de practică și de complexitatea fiecărei lucrări. La începerea unei serii noi de lucrări sau la executarea unei operații noi de tehnicitate înaltă, maestrul șef al sectorului de muncă al ucenicilor va face un instrucțiu pregătitor, dând toate lămuririle necesare pentru utilizarea pe parcursul întregii lucrări a documentației tehnice de specialitate. Pentru ca mașinile instalate în sectorul de muncă al ucenicilor să fie folosite integral de-a lungul celor 480 de minute de muncă dintr-un schimb normal s.a. trecut, acolo unde au fost create asemenea sectoare, la experimentarea practicii ucenicilor în două schimburi de câte 4 ore zilnic. În felul acesta sunt respectate atât cerințele unui instrucțiu științific de calitate cât și cerințele producției.

Analiza felului cum este organizată practica în producție a ucenicilor dovedește necesitatea instrucțiilor de încheiere — efectuată fie la terminarea unui ciclu de anumite lucrări, fie cu o periodicitate fixă. Aceste instrucții de încheiere organizate cu toți ucenicii care fac practică într-o anumită secție și la care vor fi invitați să participe conducătorul și maistrul secției respective dau posibilitatea să se aprecieze cu precizie progresul înregistrat de ucenici în calificarea lor profesională și permit

luarea în comun a măsurilor care se impun pentru activitatea viitoare.

Din păcate, în activitatea unor comisiuni de îndrumare și control al instruirii în producție există încă o serie de deficiențe importante. Acestea au drept consecință imediată o diminuare a calității instruirii ucenicilor în fabrici, uzine, întreprinderi agricole și duc în mod neașteptat la scăderea nivelului de pregătire al viitorilor muncitori. Iată câteva exemple: La Școala profesională auto din Piatra Neamț, la Școala profesională de mecanici-agricoli din Titu, la Școala profesională mecano-navală din Giurgiu sau la Școala profesională agricolă din Miroslava, unde activitatea comisiunilor de îndrumare și control se limitează la scurte vizite în întreprinderi și la controlul caietelor de practică ale ucenicilor, unde profesorii de tehnologie meseriei nu urmăresc felul cum lucrează ucenicii în sectoarele de muncă în care au fost repartizați. O bună parte din ucenici nu lucrează efectiv la mașini sau la bancurile de lucru, ci mai mult privesc sau cel mult efectuează lucrări auxiliare.

Asemenea practică trebuie înlăturată. Comisiunile de îndrumare și control al instruirii practice în producție trebuie să devină pretutindeni un organism viu, activ.

Sintem în momentul de față în măsură să ne bizuim pe o experiență pozitivă variată în ceea ce privește practica în producție a ucenicilor. Această experiență pozitivă trebuie însușită în mod creator de toate școlile noastre profesionale.

Ing. EDUARD CUPFER

Elevii cunosc activitatea marilor întreprinderi

Cadrele didactice de la școala tehnică de maștri aparținând Grupului școlar „Steagul Roșu” din Orașul Stalin organizează regulat cu elevii excursii în marile întreprinderi. Aceste excursii au ca scop, în primul rând, să-i ajute pe elevi în concretizarea unor cunoștințe complexe de specialitate privind tehnica și tehnologia înaintată, iar în al doilea rând să le dea posibilitatea de a analiza comparativ metodele de lucru și procedeele tehnologice folosite în diferite uzine astfel încât să aibă o privire de ansamblu asupra acestora.

Recent, elevii-maștri care se pregătesc în specialitatea motoare au vizitat uzinele de tractoare „Ernst Thälmann”. Cu acest prilej s-au făcut demonstrații practice de conducere a tractorului, de montare și demontare a diverselor agregate ale lui.

Vizitele în întreprinderi se dovedesc deosebit de rodnice pentru legarea mai strânsă a cunoștințelor elevilor-maștri de producția marilor uzine.

Organizarea studiului pe baza notițelor

Cum predăm pentru a le asigura elevilor posibilitatea de a lua notițe cât mai precise și mai complete, pe care să le poată folosi din plin pentru studiul lor individual, lată o problemă care-i preocupă îndeaproape pe mulți profesori din școlile profesionale și tehnice, îndeosebi pe cei care predau discipline cu caracter special, referitoare la un sector mai restrâns și la care, din această cauză, editarea manualelor întâmpină impedimentul tirajelor foarte reduse.

În cele ce urmează vom încerca să exemplificăm câteva procedee folosite de unele cadre didactice cu experiență în învățământ, care au obținut rezultate pozitive în predarea lecțiilor la obiectele unde baza studiului individual al elevilor o formează notițele.

Este necesar să subliniem de la început că dictarea lecțiilor — procedeu pe care-l folosesc încă unii profesori — trebuie combătută cu toată tăria. Utilizarea acestui procedeu îi împiedică de cele mai multe ori pe profesori să parcurgă întreg materialul planificat, fragmentează unitatea lecției, duce la schematizarea unor probleme importante. Iar despre utilizarea materialului didactic, în cele mai multe cazuri nici nu poate fi vorba în condițiile când lecția este dictată. În același timp, activitatea elevilor la asemenea lecții se reduce la rolul de simpli înregistrați a ceea ce spune profesorul. În timpul dictării lecției ei rămân pasivi, nu pot adînci problemele pe care profesorul le expune. Cu ocazia controlării caietelor de notițe ale elevilor din clasele în care lecția se dictează s-au observat serioase greșeli cu privire la scrierea termenilor tehnici noi, la cifre și date importante pe care se sprijină înțelegerea unui fenomen sau proces tehnologic. S-au găsit, de asemenea, fraze și propoziții neterminate sau conțuz înregistrate.

La unii profesori ce predau discipline la care notițele constituie baza studiului elevilor s-a observat tendința de a modifica oarecum procedeele de dictare a lecțiilor. Acești profesori prezintă rezumativ, la începutul orei, conținutul lecției, servindu-se uneori și de materialul didactic corespunzător. Apoi, în a doua parte a orei, ei dictează doar ideile principale din lecție. Astfel, la o școală profesională de industrie alimentară, profesorul de tehnologie le-a vorbit pe scurt elevilor despre bovine, arătându-le părțile principale ale corpului acestora pe un mușai, iar spre sfârșitul orei le-a dictat, timp de 10 minute, câteva propoziții cu privire la materialul expus anterior. Deși elevii și-au notat pe scurt doar principalele elemente ale conținutului lecției, iar profesorul a folosit și material intuitiv, ritmul grăbiț în care s-a desfășurat predarea, în scopul de a se rezerva timp și pentru dictare, a limitat participarea activă și conștientă a elevilor la lecție.

Se dovedește mult mai eficace metoda folosită de acei profesori care în timpul predării dictează elevilor doar definițiile, regulile, teoremele. Astfel, profesorul de protecția plantelor de la o școală tehnică de maștri horticultori din regiunea Cluj, vorbindu-le elevilor despre bolile criptogamice ale trandafirilor, a alcătuit pe tablă, în timpul explicării, schema lecției, iar în momentul când a ajuns cu explicația la regulile de preparare a fungicidelor, printr-o subliniere produsă de modulația vocii și printr-un ritm mai lent și mai accentuat al expunerii, a făcut ca elevii să înțeleagă că această parte importantă trebuie scrisă în caiete cu cuvînt.

În general este foarte indicat ca părțile din lecție care trebuie scrise de către elevi în caiete să apară

drept concluzii în urma expunerii, concluzii la formularea cărora să ajungă înșiși elevii.

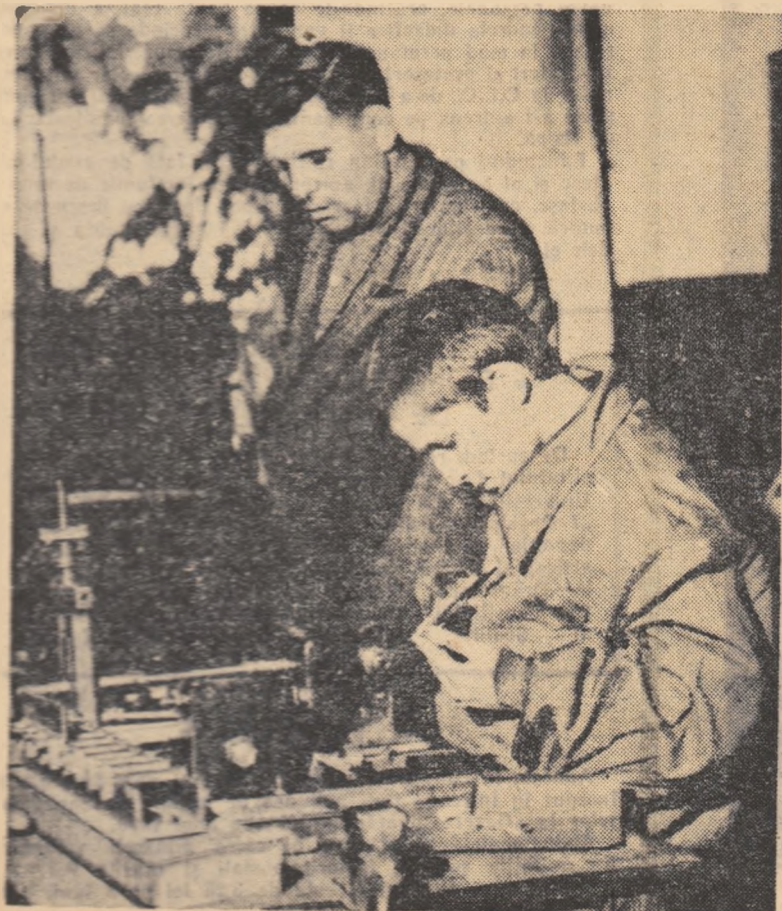
Două lecții deschise ținute în cadrul unui schimb de experiență care a avut loc nu de mult la Timișoara între școlile cu profil silvic, au urmărit, pe plan metodic, să scoată în evidență procedeele cele mai bune de a-i deprinde pe elevi să noteze în clasă ceea ce este mai important în explicația profesorului. De pildă, în lecția de economie a vinului cu subiectul „Cartusul de vînătoare”, profesorul a alcătuit pe tablă, paralel cu expunerea, o amplă schemă cuprinzînd patru capitole, în cadrul cărora a dezvoltat în mod progresiv — de la principal la secundar — întreg volumul de cunoștințe al lecției. Schema a fost alcătuită împreună cu elevii, pe baza răspunsurilor lor la întrebările profesorului. Apoi elevii și-au trecut-o în caietele lor. În timpul fixării cunoștințelor ei au putut reproduce cu ușurință, folosind formulări proprii, conținutul lecției.

Lecția de botanică forestieră ținută cu ocazia aceluiași schimb de experiență a scos cu deosebire în relief rolul important pe care-l îndeplinește folosirea materialului didactic la lecțiile unde baza studiului individual o constituie notițele luate în clasă după explicația profesorului. Vorbind despre paltin, profesorul le-a prezentat elevilor, pe lângă planșele ce reprezentau diferitele organe ale acestui copac, și unele probe cu secțiuni prin lemnul de paltin de munte și de paltin de deal, subliniind importanța esențelor respective pentru economia noastră națională. Pe lângă aceasta profesorul a adus în clasă frunze și muguri floralți aparținînd celor două specii de paltin, pentru ca elevii să-și formeze deprinderea de a le deosebi în mod comparativ atât în stare verde cât și în stare uscată (păstrate în ierbar). În același timp, alături de schema lecției profesorul a desenat pe tablă, în culori, două frunze, evidențiind prin contrast caracterelor lor morfologice. Expunerea teoretică a fost urmată imediat de aplicații practice în parcul dendrologic al școlii. Folosirea materialului didactic a făcut posibilă înțelegerea și reținerea de către elevi a celor explicate.

În ultimele clase ale școlilor profesionale, în școlile tehnice și tehnice de maștri, profesorul trebuie să acorde o atenție deosebită recomandării și indicării materialului bibliografic corespunzător fiecărei lecții. Recomandarea materialului bibliografic implică însă pentru profesori obligația de a fi studiat ei înșiși în amănunt acest material, pentru a stabili paginile și paragrafele care trebuie conștientate în mod deosebit de elevi, precum și obligația de a le da acestora indicații cu privire la metodele de conspectare.

Pentru a obține succese în predarea lecțiilor la care baza studiului o constituie notițele și studiul materialului bibliografic, este necesar ca, pe lângă generalizarea metodelor pozitive verificate în practică, să se asigure un control sistematic asupra notițelor luate de elevi, pentru cristalizarea unui sistem de studiu rațional, cât mai bine organizat.

Ing. DUMITRU DANCA
inspector la Cabinetul metodic pentru învățămîntul profesional și tehnic (Cluj)

Lecție practică în atelierul de lăcătușerie al Grupului școlar de pe lângă Combinatul siderurgic-Hunedoara.

Formarea concepției materialist-științifice în cercurile de elevi

În cadrul orelor de fizică, chimie, geologie, literatură, istorie, geografie etc profesorii formează bazele concepției materialist-științifice despre lume a elevilor, asigură înțelegerea justă de către ei a dezvoltării naturii și a vieții sociale. Cunoștințele dobândite la lecții se largesc și se aprofundează în cadrul activității în afara clasei — în cercuri, la conferințe, cu prilejul discuțiilor, prin lecturi literare, prin vizitarea muzeelor, a expozițiilor, prin excursii, prin vizionarea și discutarea filmelor cu conținut anti-religios.

În articolul de față vom arăta cum s-a organizat în școala noastră activitatea în afara de clasă și, în special, activitatea din cercuri în scopul de a le forma elevilor o concepție materialist-științifică, ateistă despre lume.

Cercul de fizică și astronomie de pildă, a organizat șezători cu teme ca: „Prietenii, până la cea mai departată planetă nu este chiar așa de departe”. „Marte și Pământul, planetele sistemului solar”, „Cometele și meteorii”, „Sateliții artificiali sovietici ai Pământului și religia”. La aceste șezători au fost vizionate filmele „Universul”, „Sistemul nostru solar”, „Energia atomică folosită în scopuri pașnice”, „Folosirea electricității în industrie” etc.

Membrii cercului de chimie au organizat sub conducerea profesorului lor șezători cu teme: „Știința și religia sînt incompatibile” și „În vizită la un alchimist”. În cadrul celei de a doua șezători au fost demonstrate o serie de „minuni” ca transformarea apei în vin, obținerea „laptelui” din „apă”, aprinderea unui foc mare cu un bășor, transformarea unei monede de bronz în monedă de „argint”, pictarea unui portret cu ajutorul pulverizatorului etc.

În școala noastră funcționează de câțiva ani cercul „Tînărul ateist”. Cei 45 de membri ai acestui cerc — elevi — organizează adesea șezători cu teme științifice, excursii la muzee, citesc și discută articole, broșuri și opere literare cu conținut ateist, dezbate diferite referate etc. Astfel în cerc au fost

discutate referate cum ar fi: „Ce este religia?”, „A existat oare Isus Hristos?”, „Originea sărbătorilor religioase”, „Esența sărbătorii religioase a Crăciunului”, „Originea Paștelui”, „Sateliții artificiali ai Pământului”. Cercul „Tînărul ateist” a organizat o interesantă șezătoare cu tema: „Pictorul rus V. G. Perov și lupta lui împotriva bisericii”. O elevă a povestit biografia artistului, a caracterizat opera lui și a analizat tablourile „Masa la minăstire”, „Predica la țară” și „Impărțirea moștenirii la minăstire”, ale căror reproduceri le-au fost prezentate elevilor. Elevii au pus întrebări legate de conținutul tablourilor. La sfîrșitul șezătorii s-au citit fragmente din broșura lui E. Dulman „De ce am încetat să mai cred în Dumnezeu”.

La multe din șezătorile organizate de cercul „Tînărul ateist” își dau concursul și membrii celorlalte cercuri. Membrii cercului de chimie, de exemplu, fac experiențe cu ajutorul cărora demască diferitele „vrăjitorii”, cei de la cercul dramatic citesc fragmente din operele scriitorilor ateisti etc.

Dintre numeroasele șezători organizate pe întreaga școală trebuie reținute cele cu tema „Biserica rusă în lupta împotriva revoluției din anii 1905—1907 și a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie”. Pregătind această șezătoare elevii au folosit un vast material bibliografic. Printre altele, ei au pus în scenă povestirea „Făcătoarea de minuni”, de V. Tendriakova. S-a organizat și o expoziție de fotografii cu tema „Știința și religia”. Articolele de la gazeta de perete „Ateist” au demascat caracterul reacționar al luptei bisericii pravoslavnice ruse împotriva revoluției proletare.

În cadrul activităților din cerc elevii au întocmit două albume ilustrate. Primul album are următoarele capitole: „Clasicii marxism-leninismului și democrații revoluționari ruși despre rolul reacționar al religiei și al bisericii”, „Proverbe și zicături rusești despre religie”, „Vorbesc membrii cercului”, „Ce este religia”, etc. Pe prima pagină a celui de al doilea album este reprodus articolul 124 din Constituția U.R.S.S. Pe pagina următoare

se află portretul lui Lenin și sînt reproduse ideile lui despre religie. În capitolul „Scriitorii ruși despre religie” sînt portrete și citate din operele lui A. S. Pușkin, N. G. Cernișevski, Saltikov-Scedrin, I. Franko, Maxim Gorki, V. Maiakovski și o bibliografie a unor lucrări ateiste. Capitolul „Artiștii ruși despre religie și biserică” cuprinde reproduceri după tablourile cu conținut ateist ale lui Perov, Repin, Pokirev, Korzuhin și alții. Ultimul capitol al albumului intitulat „Știința și religia sînt incompatibile”, cuprinde articolul „Sateliții artificiali ai Pământului și poveștile religioase despre cer”, descrierea sateliților artificiali ai Pământului și fotografiile lor.

În munca noastră de înarmare a elevilor cu concepția materialist-științifică despre lume folosim și alte mijloace educative. Unul dintre cele mai importante este îndrumarea pe acest făgaș a lecturii elevilor. Nu de mult s-a organizat în școală o expoziție de cărți ateiste: volume de versuri și povestiri ale lui Pușkin, cartea lui Radicev „Călătorie de la Petersburg la Moscova”, poemul lui Lermontov „Mjiiri”, satirele lui Saltikov-Scedrin, diferite povestiri ale lui Maxim Gorki, poeziile lui V. Maiakovski, articolul lui J. Fucik „Lăcusta și religia”, precum și o serie de cărți și broșuri cu conținut ateist.

Am căutat să-i antrenăm în această muncă și pe părinți, cărora le revine un rol foarte important în formarea la copii a concepției materialist-științifice despre lume. Profesorii discută deseori cu părinții aceste probleme. În școală se organizează deseori conferințe științifice în cadrul lectoratului pentru părinți.

Muncind perseverent pentru îmbunătățirea conținutului lecțiilor și al activităților în afara clasei, întărind legătura cu părinții vom reuși să-i înarmăm pe toți elevii cu o concepție justă despre lume, să facem din ei militanți activi pentru promovarea acestei concepții.

I. V. ANDREEV

Școala medie nr. 7 din orașul Mălkop

Școala trebuie să contribuie la realizarea de economii

(Urmare din pag. 1)

pe proprietatea privată — delăsarea, nepăsarea, lăcomia, risipa — nu-și pot găsi locul în socialism. În aceste condiții, educarea tinerelor generații în spiritul bunei gospodăririi, al grijii față de bunul obștesc și al economisirii căpătă o importanță deosebită. Școlarii trebuie să devină conștienți de faptul că avutul școlii este avut obștesc, strîns pentru ei, cu grijă și dragoste, de către oamenii muncii și că, de aceea, au datoria să-l păstreze în condiții cât mai bune. Acest avut este destinat să deservească numeroase generații de elevi și este o datorie patriotică a fiecăruia de a-l transmite bine păstrat, mai departe.

Dar școlarii nu trebuie numai conștienți de necesitatea și însemnătatea păstrării avutului obștesc, ci trebuie să dovedească și prin fapte acest lucru, să capete deprinderi de buni gospodari, de oameni economi. Numeroase căi stau la îndemîna învățătorilor și profesorilor pentru îndeplinirea acestui scop.

Una din căile cele mai importante pentru educarea elevilor în spiritul bunei gospodăririi și al grijii față de avutul obștesc o constituie organizarea acțiunii de autodeservire în școli, preluarea de către colectivele de elevi a unor datorii privind întreținerea și păstrarea avutului școlii. În cadrul acestei acțiuni elevii preiau asupra lor sarcina efectuării curățeniei în sălile de clasă, în internate, în curți, pe terenurile de joc etc. Intrecerile între școlari pentru cea mai curată și cea mai frumoasă sală de clasă sau școală stimulează interesul acestora pentru buna gospodărire a școlii și are un mare efect educativ. Organizînd autodeservirea în școli, cadrele didactice trebuie să le arate elevilor că aceasta duce totodată la economisirea de forță de muncă și de fonduri. Că fondurile eliberate pot fi folosite pentru dezvoltarea economiei naționale în sectoare unde se simte mai mare nevoie. Un exemplu concludent îl oferă elevii de la Școala medie „Zoya Kosmodemianskaia” din Capitală care, prin organizarea autodeservirii, au reușit să elibereze o parte din personalul de serviciu de obligațiile privind curățenia, să-și întrețină clasele și dormitoarele cu forțe proprii.

Dar colectivele de elevi pot lua asupra lor și alte sarcini. Astfel, ele pot să fie antrenate direct în repararea mobilierului și a materialului didactic. Aceasta se poate realiza îndeosebi în cadrul orelor de lucrări practice, în care elevii trebuie să capete cunoștințe și deprinderi pentru confecționarea de obiecte utile, pentru efectuarea unor lucrări de interes comun. Pentru asemenea lucrări pot fi folosite și unele activități din timpul vacanțelor școlare.

Dar sfera activităților prin care se poate realiza educarea elevilor în spiritul bunei gospodăririi și al păstrării avutului obștesc este mult mai largă. Tot aici se înscriu participarea pionierilor și școlariilor la munca pe șantier, la acțiunile de economisire organizate în întreprinderile care patronază școlile, colectarea de fier vechi, plantarea de pomi și flori, înfrumusețarea curților școlilor și grădiniilor, îngrijirea parcurilor, monumentelor. Participînd la diferitele forme de muncă social-utile în școală și în afara ei, școlarii încep să respecte tot mai mult munca lor și a altora și, totodată, să respecte roadele muncii, avutul obștesc. În același timp, participarea școlariilor la acțiunile de folos obștesc contribuie și mai mult la formarea deprinderilor de buni gospodari și aduce statului însemnate economii. Poate fi citat în această privință exemplul pionierilor și școlariilor din raionul Ciacova, care au cules peste 9000 kg castane, al celor din Lupeni, care au plantat 40.000 puieți sau al celor de la școala din comuna Băduleasa, raionul Turnu Măgurele, care au colectat în cîteva zile 1.300 kg. fier vechi.

O dată cu formarea la elevi a deprinderilor de bună gospodărire, cu educarea lor în spiritul grijii față de avutul obștesc, li se formează și convingeri și deprinderi de economisire. Explicîndu-le școlariilor importanța economiilor pentru asigurarea nevoilor întregii societăți, cit și a unor nevoi personale, arătîndu-le ce se poate realiza din economii, cadrele didactice li vor putea deprinde să economisească în mod permanent. Este o datorie patriotică pentru învățători și profesori de a face din fiecare școlar un depunător la C.E.C., de a fi ei înșiși exemplu în această privință și de a-i antrena pe copii pentru combaterea manifestărilor de risipă.

Educîndu-i pe elevi în spiritul grijii față de avutul obștesc și al economisirii, antrenîndu-i în acțiunile de interes obștesc, contribuim la formarea unor tineri cu dragoste de muncă, care știu să prețuiască și să aperse munca și roadele ei.

ARTICOLE DESPRE PEDAGOGIA ROMÎNEASCĂ ÎN PRESA DE PESTE HOTARE

De curînd, revista Institutului de pedagogie al Universității din Roma, „I Problemi della Pedagogia”, a publicat un articol al tovarășului Petre Drăgoiescu, președintele Consiliului Superior al Școlilor, intitulat

„Școala romînă astăzi”. Aceeași revistă a publicat la începutul acestui an și articolul tovarășului prof. univ. Stanciu Stoian, directorul Institutului de științe pedagogice, despre „Principiile democratice ale școlii în R.P.R.”.

Anunț

Aducem la cunoștința cititorilor că la 1 noiembrie a.c. a început în întreaga țară acțiunea de primire a abonamentelor la „Gazeta învățămîntului” pe anul 1960.

Abonamentele se primesc de către difuzorii voluntari din unitățile școlare, factorii poștali și oficiile P.T.T.R. Costul unui abonament este de 3,25 lei pe 3 luni, 6,50 lei pe 6 luni și 13 lei pe 12 luni.

Într-o grădiniță de copii socialică: Un spectacol amuzant!